

«La creu més pesada continua sent la que porten les víctimes»

Véronique Margron, presidenta de la Conferència de Religiosos i Religioses de França

P 8-13

Agustí Codinach

L'Església clama per la pau a Ucraïna P 16-17

DESCARREGA'T JA LA NOVA APP DE

ràdio estel

Disponible a

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

La participació en el Sínode

La notícia del Sínode sobre la sinodalitat està generant reaccions i respostes de tot tipus. L'expectativa del papa Francesc és que hi puguin paticipar tots els fidels i també els qui no són creients. Això requereix un gran esforç per tal de donar al poble fidel els àmbits on poder expressar què esperen de l'Església. Des de la parròquia, passant per les diòcesis i arribant a les conferències episcopals, som davant d'un gran esdeveniment de comunicació entre tots els membres del cos de Crist.

Cal tenir en compte que som davant la possibilitat de comunicar allò que nosaltres considerem important per al creixement de la vida de l'Església. No es tracta d'una consulta per veure si podem canviar la doctrina catòlica. La transmissió de la fe és un mandat que Jesús fa als apòstols abans de tornar al Pare. Es tracta, doncs, d'un missatge que hem rebut i que estem cridats a transmetre en la seva integritat, sense adulteracions de cap mena. No podem canviar el contingut de la nostra fe; ens ha estat donada i no podem tenir la pretensió de millorar-la o fer-la més adequada a l'esperit del món. Viure la fe mai no ha estat fàcil. La fe és la sal de la terra i la sal cou en contacte amb les nostres ferides, amb la nostra vida

edulcorada, amb la nostra existència còmoda.

Ara bé, la manera com es transmet la bona nova de l'Evangeli sempre és millorable, i cal explorar noves vies per fer arribar a tothom el que Déu ha preparat per a nosaltres des d'abans de la creació. També cal fer un camí en la caritat, perquè és aquesta una virtut que necessita estar més present en les nostres comunitats com a testimoni de la vida canviada pel Crist. El Sínode ens dona l'oportunitat de posar sobre la taula les dificultats del cristià en el món d'avui, de la necessitat de formació d'un criteri evangèlic per prendre decisions en la vida diària, de la urgència de donar raó de la nostra fe, de comprendre com seguir Crist és un camí de sentit i de plenitud.

Siguem, doncs, audaçs i atrevim-nos a demanar al Sínode el que l'Església vol donar als seus fills des de sempre. Que ens ajudi a trobar nous camins per a un missatge que no passa de moda i que interpel·la el cor de tota persona. Ja hem tingut massa experiments que han sortit malament. Demanem aprofundir amb tot el cor i tota la raó el contingut i la vivència de la fe i de la caritat. Només això ens farà creïbles als ulls del món.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

15
Vida eclesial

24
Opinió

25
Reflexió

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Societat

46
Agenda

47
Des del carrer

**Ricardo Pareja,
malalt de càncer,
oferirà el seu
testimoni
en la celebració
«Sent la creu»**

PÀGINA 18-20

22-23
Immatriculacions:
ignorància o mala fe?

**La Quaresma
«va bé»
amb el Sínode
dels Bisbes**

PÀGINA 25-27

**Bernat Soler, germà de
Taizé des de fa sis anys**

PÀGINA 36-37

47 Fernando Sahuquillo,
doctor en Comunicació

La setmana en tuits

JORDI ARMADANS GIL
@JORDI_ARMADANS

Director de la Fundació per la Pau
Iniciar una guerra és un acte criminal. Atemorir la població i atacar-la per lògiques de poder, i per aconseguir rèdits geopolítics, és profundament repugnant. Que, després de tot el que hem vist i patit, hi hagi líders que emprenguin guerres és demencial

DAVID BRUMÓS
@DAVIDDEREUS1974

Laic de la parròquia de Crist Rei de Reus

Els catòlics catalans hem de tenir clar que l'olla dels abusos s'acaba de destapar i ens esperen molts dies foscos pel davant. També hi haurà moltes paraules injustes, moltes dades tretes de context, molt xup- xup mediàtic i polític, és un procés molt trist...

ENRIC GOMÀ
@ENRICGOMA

Escriptor

Amb l'alegria general per l'èxit d'Alcarràs, ara podríem començar a comprar fruita procedent de Catalunya pagada a un preu just que els pagesos hi guanyin, un preu més elevat que la que paguem per fruites d'altres orígens. O això és demanar massa?

ROBERT BARRON
@BISHOPBARRON

Bisbe auxiliar de l'arxidiòcesi de Los Angeles

Amics, si us plau pregueu per tots els que pateixen a Ucraïna. Amb el Sant Pare supliquem: «Que la Reina de la Pau protegeixi el món de la follia de la guerra.»

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Alegria i esperança

La basílica de la Sagrada Família va acollir, el diumenge 27 de febrer, l'ordenació sacerdotal de Federico Marfil, Santiago Cellier, Alfonso de Alarcón, Sergio Adán i Pau Manent, nous preveres al servei de l'arxidiòcesi de Barcelona. En una entrevista a Ràdio Estel, Alfonso de Alarcón va explicar que ha viscut aquest moment «amb cert nerviosisme i alhora amb molta alegria, perquè es nota molt la pregària de la gent que ens coneix i ens estima».

Per la seva banda, Pau Manent va destacar, en un altre moment de la nostra programació, que «l'Església sempre ha estat una comunitat de crisis, cosa que no ha impedit que hàgim aguantat bé aquests anys d'història, com ja anticipen el Salm 9, quan diu que l'esperança dels pobres no serà mai defraudada, i el profeta Isaïes, quan proclama que Déu no desoirà mai el clam del pobre perseguit». En aquesta línia, Manent va recordar que, en l'inici del sacerdoci ministerial, «cal posar tota la confiança en les mans del Senyor, sobretot en moments com l'actual».

L'efemèride de la setmana

10 de març del 1409:
una butlla papal de Benet XIII converteix el monestir de Montserrat de priorat a abadia.

Zoom

EDUARD BRUFAU

Agustí Codinach

En el moment de tancar aquesta edició feia poques hores de la invasió d'Ucraïna per part de Rússia malgrat totes les crides prèvies a la pau. En aquest nou context de guerra oberta, però, les Esglésies no perden l'esperança i continuen pregant. A la imatge, la pregària organitzada per la Comunitat de Sant'Egidio a la basílica dels Sants Just i Pastor de Barcelona el 24 de febrer passat, el mateix dia de l'esclat del conflicte.

PUNT DE VISTA

«Sapere aude»

MARIA BALART I ALTÉS
Professora de Secundària

Aquesta màxima llatina divulgada pel filòsof de la Il·lustració Immanuel Kant dona la benvinguda als alumnes de filosofia de 4t d'ESO el primer dia de classe. Un reduït grup d'adolescents, aproximadament una quinzena, que per diferents motius han escollit aquesta matèria optativa. És curiós que només un parell d'alumnes, a tot estirar, manifesten curiositat o interès per la filosofia en el moment inicial de la tria. A mi no m'importa, ja que sé que al llarg del curs aniran descobrint el que no imaginaven. Per això tots i totes reben la meva enhorabona: «Sou la classe dels valents!» Aquesta esdevé la nostra divisa al llarg del curs. Són els valents perquè s'atreveixen a saber, a pensar, a reflexionar, a adquirir capacitat crítica, a obrir el pensament a mol-

tes altres realitats i punts de vista que no sospitaven. L'experiència de la classe de filosofia és magnífica. Esdevé un espai privilegiat perquè és dinàmic, participatiu, de reflexió i debat, de compartir els dubtes, d'aprenentatge a l'hora d'expressar i argumentar les seves opinions.

Especialment enriquidores són les sessions que dediquem a l'ètica i els valors, la llibertat, les emocions o la resolució de conflictes.

Quan acabem el curs, els nois i noies són conscients del procés de maduració que han fet i se'n senten ben satisfets.

Recordo de manera especial una alumna que va manifestar que la classe de filosofia li havia canviat la vida. O aquell altre alumne que reivindicava la necessitat que la filosofia fos matèria curricular

obligatòria.

En aquests moments en què tornen els mals averanys envers les assignatures que fomenten de manera especial els àmbits de pensament, de l'art, de la creativitat —les humanitats— aprofito l'espai que m'ofereix la nostra publicació per encoratjar joves i adults a ser valents, a atrevir-se a pensar, a ser crítics i independents. Només així podrem participar i comprometre'ns per una societat justa, solidària i generosa, honesta i dialogant.

L'experiència
de la classe de filosofia
és magnífica

ANNA M. RIFÀ SAIS
Responsable del programa
«Escola Vedruna, Escola Atenta»

Un proverbi xinès diu: «Si un problema té solució, per què preocupar-se?; i si no en té, per què preocupar-se?» Em va molt bé recordar aquest proverbi en aquests moments que estem vivint.

Quants problemes arribem a tenir al llarg del dia, de la setmana, dels mesos, de l'any! Els entesos diuen que els humans en tenim almenys 2 o 3. Així doncs, si és ben normal tenir-ne algun, per què hi donem tantes voltes...

Donar voltes als problemes vol dir entrar en una mena d'espiral, de forat negre, i depenent de la magnitud d'aquest, pots quedar absorbit i veure difícil la sortida. No és gens fàcil identificar el problema que ens porta a «preocupar-nos» i a allunyar-nos del present.

LA SAL DE LA TERRA

«Si un problema té solució, per què preocupar-se?; i si no en té, per què preocupar-se?»

Sempre ens diuen que cal ocupar-nos del que hi ha ara, en aquest precís moment. Tal com l'acció ens indica «ocupar-nos» passa en el present, del que hi ha mentre estem vivint, i no passa per «preocupar-nos», avançar els esdeveniments que encara han d'arribar.

Comparteixo la idea del filòsof André Comte-Sponville, que ens diu que l'home passa la vida esperant viure, perquè no viu.

Però, la nostra ment així està dissenyada, avançar-nos al futur o desplaçar-nos cap al passat. No vol

de cap manera restar en el present. Ella vol divagar, vol anar d'un lloc a l'altre, sense que res l'aturi. I això ens porta a patir. La ment és la causa del nostre sofriment.

Per aquest motiu, és tan important entrenar la ment i convidar-la amb amabilitat a tornar al present. Com ho podem fer? Doncs buscant moments al dia per parar, atendre'ns i cuidar-nos. Moments on poder portar l'atenció al cos, a la respiració.

Aturar-se, respirar i adonar-se que la vida es manifesta a través de la respiració amb tota la seva bellesa i plenitud. I és en aquest precís instant quan t'adones que el problema és vist des d'una realitat totalment nova.

La ment és la causa del nostre sofriment

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Fem una aturada per viure la Pasqua

El dimecres passat iniciàvem la Quaresma amb la imposició de la cendra. Avui, primer diumenge de Quaresma, ens reunim amb els joves de la diòcesi a la basílica de la Sagrada Família en la VI edició del *Sent la Creu* (Aquest acte es podrà seguir en directe al web <https://esglesia.barcelona/en-directe/>). Aquest any comptem amb la presència del cardenal Luis Antonio Tagle, actual prefecte de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles i president de *Caritas Internationalis*.

Sovint diem: «Aquest any em prepararé per viure amb intensitat la Quaresma.» La intenció és molt bona, però aquest no és l'objectiu. És important tenir en compte que la Quaresma és un temps de preparació per poder viure en plenitud la Passió, Mort, Resurrecció i Ascensió de Jesucrist Senyor nostre. En efecte, la seva finalitat és introduir-nos en la celebració del Misteri de la Pasqua. La Quaresma ens ha d'ajudar a viure amb intensitat la Pasqua. No caiguem en l'error d'exhaurir les nostres energies en la Quaresma i deixar de viure el goig de la Pasqua.

¿Què ens proposa l'Església per a aquest temps quaresmal? El propòsit principal és la conversió. I què vol dir conversió? La paraula llatina *conversio* (en grec, *metanoia*) significa girar el cap, canviar la mirada, canviar l'orientació de la vida. Sí, la Quaresma és un temps en què, en prendre distància de les coses que sovint ens distreuen i en regalar-nos més temps de desert i de recés, anem a poc a poc redirigint

la mirada i l'atenció cap a allò que val realment la pena. Així, doncs, ¿què és el més important?

L'Església ens ofereix la resposta: Jesucrist. Ell és l'únic que ens pot alliberar del mal i ens pot regalar la resurrecció i la vida eterna. És cert que ens sembla llunyà i que és una qüestió que habitualment no capta la nostra atenció. Per això, la nostra Mare, l'Església, ens proposa dirigir la mirada i l'atenció existencial cap a Jesucrist.

El dejuni que ens proposa la Quaresma és un mitjà per renunciar a les coses que ens distreuen del que és fonamental. El dejuni és eficaç si ens condueix a trobar-nos amb el Senyor en la pregària.

No hi ha veritable pregària, no hi ha un encontre amb el Senyor, si aquesta experiència no ens obre els cors, la mirada i les mans als germans i germanes que ens envolten, especialment els més necessitats. No hi ha una autèntica pregària ni conversió, si no ens condueix a l'almoïna, és a dir, a l'atenció amorosa als qui més la necessiten, amb el nostre temps i també amb els nostres recursos.

El papa Francesc, al seu missatge de Quaresma (consulta el missatge de Quaresma del Sant Pare, disponible al web diocesà: <https://esglesia.barcelona>), incideix en la importància de la caritat activa al proïsme. Benvolguts germans i germanes, us convido a llegir aquestes paraules del Sant Pare i a practicar la pregària, el dejuni i l'almoïna. Que el Senyor ens concedeixi viure una santa Quaresma!

«El que busquem és la reparació, fer justícia a la víctima»

Véronique Margron, presidenta de la Conferència de Religiosos i Religioses de França

Véronique Margron insisteix en la necessitat d'escoltar les víctimes.

«Hem reconegut la nostra responsabilitat institucional i hem decidit emprendre un camí de reparació, obrint la possibilitat de mediació i compensació a les víctimes.» Així s'expressava Mons. Éric de Moulins-Beaufort, president de la Conferència Episcopal Francesa, al final de l'assemblea plenària de Lourdes, el novembre passat, després de l'escàndol dels abusos sexuals per part del clergat. Segons l'informe de la CI-SE (Comissió Independent sobre els Abusos Sexuals a l'Església), hi ha més de 330.000 casos de violència contra menors des dels anys cinquanta fins avui. «Que aquest rostre intens de la infància humiliada em persegueixi, ens persegueixi, fins i tot a cadascun de nosaltres que d'una manera o altra tenim una responsabilitat, fins que no hàgim fet justícia i veritat junts», van ser les dures paraules que va pronunciar la germana Véronique Margron, presidenta de la Conferència de Religiosos i Religioses de França, en la plenària dels bisbes francesos.

Com va ser l'experiència de l'assemblea amb els bisbes a Lourdes?

Va ser una experiència que ens va marcar molt, sobretot els testimonis de les víctimes que van ser presents a Lourdes. Molts catòlics a França van demanar als bisbes que prenguessin decisions, que actuessin. Al final, va arribar el moment de prendre decisions valentes, tant en el reconeixement de la responsabilitat col·lectiva, institucional, com en les qüestions de reparació, incloses les financeres: tot el que no s'havia fet abans. Vam prendre decisions sobre el tema de la justícia restaurativa transicional i sobre la comissió de reparacions. Vam adoptar unànimement la creació d'una comissió independent.

Generar un procés d'escolta i de reflexió és el primer pas per millorar la situació?

Segur, no es pot fer res sense l'escolta. Aquí hi ha el primer pas del reconeixement, tant del mal comès per l'agressor com del mal patit per la víctima, que no és el mateix. El mal

patit per la víctima pot quedar fixat per a tota la seva vida. Víctimes de 80 anys expliquen el mal que van patir com si fos ahir. L'agressió sexual és molt particular en les conseqüències traumàtiques, que no es poden entendre sense una llarga escolta. Escoltar, donar fe a la història, creure la història, és realment el primer acte de reparació del que és irreparable, perquè cap de nosaltres no serà capaç de tornar a ningú la seva vida, la seva infància, tot el que va perdre amb l'agressió sexual. Aquesta escolta ha de ser una presa de consciència del trauma molt particular que representa l'agressió i, particularment, la comesa per un religiós o un sacerdot, en un entorn considerat com a sagrat.

En quina mesura es pot donar la reconciliació, el perdó, de la víctima amb l'Església, amb la persona que ha comès l'abús?

De moment, no busquem la reconciliació. Pot ser que vingui al final del camí. El que busquem és la reparació, fer justícia a la víctima. L'objectiu no és reconciliar-se amb l'Església o amb l'institut religiós; menys, òbviament, amb l'agressor, sinó realment fer justícia de tot el que no es va fer, quan a les persones no se les escoltava i no se les creia. I, fins i tot, quan se les va creure una mica, no es va fer res. Del que realment es tracta és de fer justícia. La reconciliació només pot venir després de la justícia. La reconciliació es deixa a la llibertat, al misteri de cadascú. Segurament, es produirà en alguns casos; en d'altres, en absolut. El que realment busquem és que l'Església, la vida religiosa, realment faci justícia a les desenes de milers de persones que han estat agredides sexualment, que han estat víctimes de crims, i per les quals no s'ha fet res.

Per què el silenci en l'Església?

Hi ha causes culturals, sobretot des dels anys cinquanta fins als noranta molt poques persones en parlaven en la societat francesa, era un tema molt poc abordat, el de la violència sexual dins la família o en institucions properes. La violència comesa per sacerdots o religiosos sempre té a veure amb incestos, perquè són sacerdots o religiosos propers a les famílies, per la qual cosa sempre hi ha una

relació amb la víctima. Aquest fenomen del silenci s'agreuja per la cultura eclesial, que encara continua sent una cultura de defensa de la institució. L'escàndol era per fer mal a l'Església i no per denunciar els criminals. Per la qual cosa hi ha hagut en l'Església una inversió del significat mateix d'escàndol, incloent-hi el sentit evangèlic d'aquest terme. També va haver-hi una imposició del secret a nens o a adults, en particular en la confessió, per fer tancar la boca a les víctimes o a les seves famílies. Després, hi ha els fenòmens ben coneguts, que són els mateixos en les situacions d'incest i de violència sexual, que són els de la vergonya. La vergonya que sent la víctima li impedeix parlar del que va passar. Així que hi ha factors psicològics, culturals, eclesiàstics i religiosos, que han collat el silenci encara més fort, en comparació amb altres institucions socials.

L'abús sexual està connectat amb l'abús de poder?

Sí. El que veiem és que mai no hi ha una agressió sexual sola. A l'Església la violència sexual sempre està precedida d'abús de poder,

«Cap de nosaltres serà capaç de tornar a ningú la seva vida, la seva infància, tot el que va perdre amb l'agressió sexual»

«La cultura eclesial encara continua sent una cultura de defensa de la institució»

El 5 d'octubre del 2021, la Comissió Independent sobre Abusos Sexuals en l'Església, presidida per Jean-Marc Sauvé, va presentar el seu informe a Véronique Margron i a Mons. Eric de Moulins-Beaufort.

d'autoritat, de confiança, perquè, per definició, les víctimes han confiat en el sacerdot. Abús espiritual, pel fet de barrejar Déu amb tot això, de dir que és la voluntat de Déu, que l'agressor és un home de Déu.

Quines són les accions a seguir per ser una Església més alliberada d'aquesta situació de silenci i d'abús de poder i d'autoritat?

Caldrà temps. Del costat de les víctimes hi ha tot el procés de reparació, hi ha tota la reflexió duta a terme entre els bisbes, entre els religiosos, sobre l'exercici de l'autoritat, sobre el significat del govern, sobre la formació, per formar en l'esperit crític. Respectar sempre la confiança. Assegurar la distinció del fur intern i el fur extern. Demanem que els seminaristes i els religiosos siguin formats per equips multidisciplinaris, i no només pels membres de l'institut religiós, per un altre germà o germana. Amb el temps es veuran els fruits del procés de reparació moral i financer. Però el canvi cultural, vinculat als abusos, serà més difícil de mesurar.

Què podem dir sobre la situació de la immensa majoria de sacerdots que es poden sentir ferits a causa de ser objecte de sospita social?

La creu més pesada continua sent la que porten les víctimes. La sospita que cau sobre els sacerdots o religiosos pot ser una cosa violenta, però mai no serà tan violent com el trauma d'haver estat agredit sexualment. És cert que això pot ser molt feixuc, però l'única possibilitat de no ser objecte de sospites és dir la veritat. Com més es digui la veritat, menys sospitosos seran els sacerdots i religiosos, incloent-hi aquells que són homes íntegres. I com menys diguem la veritat, més sospitosos serà tothom.

Sembla que l'abús sexual es dona molt més en la societat, en les famílies, molts cops sense que sigui conegut, sense que hi hagi reparació, ni justícia.

Sí, però el crim d'uns no excusa el crim dels altres. L'Església ha de fer el seu treball fins al final. I la societat ha de fer el seu. Malauradament, a França, hi ha una mitjana de més de 150.000 casos de víctimes de violència sexual a menors de 18 anys per any. Més de la meitat d'aquests casos es registren a les

famílies. El govern francès ha nomenat una comissió per rebre els testimonis de les víctimes d'incest per investigar, per fer recomanacions, una mica com el treball de la comissió independent decidida per l'Església. Que hi hagi altres agressors sexuals no pot eximir els catòlics de fer la seva feina. Si volem ser coherents amb l'Evangelical mostrar el camí de la justícia per als més vulnerables, que són els preferits de Déu a tota la Bíblia. Si no diem la veritat sobre els nostres propis crims, comesos contra aquests vulnerables, no som fidels a l'Evangelí.

Els abusos sexuals podrien ser per una errada en la doctrina, en la pràctica, en la pastoral?

La pràctica implica una concepció, un tipus de teologia. El lloc del sacerdot o del religiós com una cosa sagrada ha contribuït a l'abús de confiança, a l'abús espiritual i a l'agressió sexual. Per la qual cosa hi ha un veritable problema de consideració del lloc del sacerdot en l'Església catòlica. Una altra qüestió molt greu és que es cometin molts abusos en l'Església durant els sagraments, especialment durant la confessió, o just abans o després de la missa. Per la qual cosa no es pot deixar sense qüestionar el que significa el sacerdot en aquell moment, i fins i tot el significat del sagrament. Hi ha qüestions canòniques molt precises, sobre l'acumulació de poder, per exemple: es pot ser jutge i part, per part del bisbe? Veiem que no és possible, d'altra manera no s'arriba a una investigació convenient de tots aquests crims. Hi ha preguntes reals que no posen en dubte tota la teologia, òbviament, però que qüestionen en particular la teologia del ministeri i l'ecclesiologia, el govern de l'Església. Hi ha agressors que han sostingut discursos sobre la voluntat de Déu que són un pur escàndol. Han fet servir un discurs pseudoespiritual per agredir, per facilitar el conjunt dels abusos, fins a l'agressió sexual.

Repensar alguns temes de la teologia pot ajudar a fer la reforma de l'Església que es va plantejar el Concili Vaticà II?

Crec que el Concili Vaticà II encara no ha arribat al final de la reforma. El poder donat al bisbe, com es

«En l'Església,
la violència sexual
sempre està precedida
d'abús de poder,
d'autoritat, de confiança»

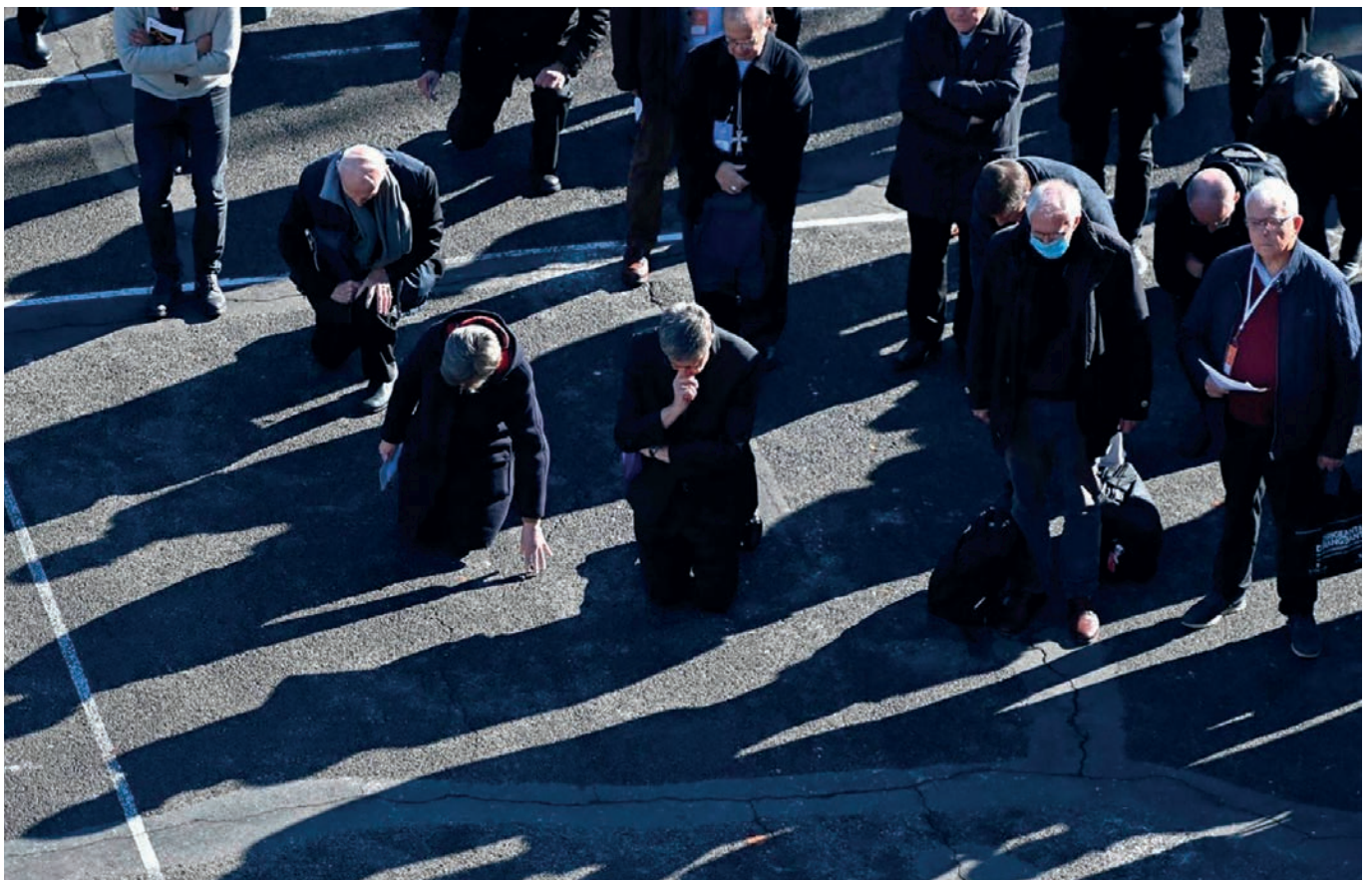
«Si no diem la veritat
sobre els nostres propis
crims, no som fidels
a l'Evangelí»

veu bé en aquesta crisi d'abusos, és massa important, perquè el bisbe és jutge i advocat alhora, té tots els rols, cosa que afortunadament no existeix en una democràcia. En una democràcia se separen els poders perquè no hi hagi conflicte d'interessos. I sobre la qüestió del sagrat, cal dir que el sagrat no és una categoria bíblica, sinó el que és sant, la santedat, que no és el mateix. El sagrat és una categoria de totes les religions, tant les monoteistes com les politeistes; no és una categoria cristiana. La categoria cristiana és la de la santedat, per la qual cosa veiem que també allà va haver-hi una confusió, que és considerar que els actes del sacerdot i la mateixa persona del sacerdot es tornessin d'alguna manera sagrats, separats, intocables. I, per tant, no se'ls podia qüestionar. Això va influir en el silenci, en el fet que els nens o adults víctimes no eren creguts ni pels seus familiars ni per l'Església. L'Església té necessitat del món per reformar-se, perquè necessita les competències del món, començant per la de la justícia, la del psicòleg, la del psi-

quiatre. L'informe de la Comissió Independent sobre Abusos Sexuals en l'Església, a través dels bisbes i els religiosos de França, demana una comissió independent, experta, per treballar aquesta qüestió, escoltant les víctimes. Això és una revolució. Hem decidit que no podíem seguir sent jutges i part.

L'Església ha de continuar apostant per una formació de qualitat que lluiti contra la mediocritat?

És clar. En particular per la formació contínua en temes d'afectivitat i d'acompanyament de les persones, perquè tothom pot viure moments difícils. No tots els sacerdots que van cometre abusos sexuals eren necessàriament pedòfils, en el sentit psiquiàtric del terme. Alguns sí, i en aquest cas, malauradament, crec que no hi ha res a fer. Cal qüestionar la formació contínua, però cal qüestionar també l'acompanyament dels sacerdots, en el sentit més positiu del terme. Els sacerdots, més que els religiosos, viuen molta soledat en els moments més difícils de les seves vides.

Moment de pregària i penitència a Lourdes.

L'Església espanyola fa un pas més en la lluita contra els abusos

El despatx Cremades&Calvo-Sotelo farà una auditoria jurídica independent

CARME MUNTÉ MARGALEF

JOAN JOSEP OMELLA
«Fem un pas més en l'obligació de transparència social, ajuda i reparació de les víctimes, i col·laboració amb les autoritats»

«Davant l'ambient que s'està creant, voldrem poder exposar d'una forma molt més clara i transparent el resultat del treball que les congregacions religioses i les 70 diòcesis que hi ha a Espanya fan en els últims anys.» Ho va dir Mons. Luis Argüello, secretari general i portaveu de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), en l'entrevista que vam publicar el 13 de febrer. D'aquesta manera, Argüello sortia al pas de les iniciatives polítiques i parlamentàries perquè s'investiguin els abusos en el si de l'Església.

Dit i fet. L'Església espanyola ha encarregat al despatx professional Cremades&Calvo-Sotelo una auditoria jurídica independent amb quatre objectius: elaborar una documentació completa dels casos històrics, recollint tots els casos coneguts per fonts diverses que hagin estat documentats; ajudar i reparar les víctimes; col·laborar amb les autoritats sobre els casos d'abús sexual que afecten l'Església a Espanya, i formular recomanacions en relació amb la reparació de les víctimes i la prevenció d'abusos en el futur.

D'aquesta manera, «l'Església es-

panyola fa un pas més en la seva obligació de transparència social, ajuda i reparació de les víctimes, i col·laboració amb les autoritats, sobre els casos d'abús sexual que afecten l'Església», va assegurar el cardenal Joan Josep Omella, president de la CEE, en la roda de premsa oferta conjuntament amb Javier Cremades, president de la firma legal Cremades&Calvo-Sotelo, dimarts 22 de febrer.

Javier Cremades, que va explicar que és catòlic i membre de l'Opus Dei, va dir que els cal la informació de tothom: víctimes, associacions, mitjans de comunicació, oficines diocesanes, autoritats. El resultat de la investigació serà posat a disposició de la mateixa Conferència Episcopal i del conjunt de la societat.

El president del despatx Cremades&Calvo-Sotelo també es va referir a les investigacions que s'han fet en altres països europeus com França o Alemanya, i va definir la que es farà a Espanya com un model propi, híbrid, que té molt en compte la feina feta per totes les diòcesis espanyoles a través de les oficines d'atenció a les víctimes.

Així mateix, com va acordar l'Assemblea Plenària en la seva darrera reunió, la CEE ha creat un Servei de coordinació i assessorament per a les oficines diocesanes, format per la psiquiatra Montserrat Lafuente, que ja treballa a l'Oficina de la diòcesi de Vic; M. José Díez, responsable de l'Oficina d'Astorga; el capellà Jesús Rodríguez, membre del Tribunal de la Rota; i Jesús Miguel Zamora, secretari general de CONFER.

En totes les oficines diocesanes es compta amb un correu electrònic de contacte, al qual ara se suma el que ha habilitat el despatx professional encarregat de fer l'auditoria: denunciaabogados@cremadescalvosotelo.com.

Moment de la roda de premsa oferta pel cardenal Omella i Javier Cremades.

SABER ESCOLTAR

L'educació de la consciència

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

En el camí de l'educació humana, hi entra la formació de la consciència. Tots necessitem, per viure, judicis morals rectes i verídics. Els humans hem d'actuar segons la raó, en recerca del bé veritable. Com diu el Catecisme de l'Església: «L'educació de la consciència és indispensable a uns éssers humans sotmesos a influències negatives i temptats pel pecat de preferir els seus judicis propis i de refusar els ensenyaments autoritzats.»

Un dia, que havia escrit sobre la formació de la consciència, uns amics em van dir que era un afer molt difícil: «Miri, hem educat els nostres fills de la millor manera i, ara, ens trobem que refusen molts dels ensenyaments de l'Església, especialment les pràctiques religioses: no sabem pas què fer. També

hi ha problemes de tipus moral.»

El mateix Catecisme afirma que la formació de la consciència és una tasca de tota la vida. De la mateixa manera que hi ha una educació en el pla purament humà, també la consciència moral ha de ser reconeguda. Quin és el paper de l'educació de la consciència? El Catecisme diu: «Una educació prudent ensenya la virtut; preserva o guareix de la por, de l'egoisme i de l'orgull, dels ressentiments, de la culpabilitat i dels moviments de complaença nascuts de la feblesa i de les faltes humanes. L'educació de la consciència garanteix la llibertat i engendra la pau del cor.»

En la formació de la consciència, cal fer ús de la paraula de Déu que és, com diu l'Escriptura, la llum del camí. La revelació ha

de ser acollida amb la fe i amb la pregària. La consciència cristiana té present la creu de Crist. I compta amb l'assistència dels dons de l'Esperit Sant. Hi ha, encara, un altre ajut, els consells i l'exemple d'altres persones. Val a dir que tenim, al nostre abast, l'ensenyament de l'Església. Recordem una regla bàsica: cal escollir i obrar segons la consciència recta.

El plantejament de la moral requereix rectitud, tant de la raó com de la llei divina. En cas contrari, un judici serà equivocacat si defuig aquests elements.

La formació de la consciència és una tasca de tota la vida

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanya
ynaraja@gmail.com

Va ser l'última publicació del Vaticà II. És el «catàleg» dels cristians que l'Església ha declarat beats o sants. M'agrada anomenar-lo el dels «rècords Guinness de l'Església». Però, a diferència del que s'estila, que els continguts s'expressen mitjançant gràfics i programes Excel, aquest utilitza descripcions segons l'estil, l'època i el lloc de la primera redacció, ja que és la suma dels antics recollits per les diòcesis que, des de la seva unificació, creix cada any. Un llegeix d'un màrtir en quin lloc de quina via romana en trobem el sepulcre, en altres casos es diu breument que va morir a Constantinoble, avui anomenada Istanbul, a la Turquia actual. O es refereix a Lotaringia, advertint que

A PROPÒSIT DE...

Martirologi romà

aquest lloc correspon avui a Alemanya o a França. D'altres hi diu on va néixer i on es va formar, on va evangelitzar, on va morir i on està enterrat. Les dades no obeeixen a criteris idèntics, ni la redacció tampoc. Que va ser víctima de la persecució de l'emperador Dioclecià no importa posar-ho, però si es tracta d'èpoques recents, assenyalar quin règim o quin partit polític el va victimitzar, és millor no anomenar-lo. S'assenyalen emperadors, reis i pontífexs, però qui va dirigir el nazisme no apareix. Una cosa semblant passa amb les víctimes de l'última contesa peninsular.

El «Martirologi romà» és el llibre dels cristians que l'Església ha declarat beats o sants

Hom descobreix que el bressol del monacat occidental rau a les illes de Lerins, a la Riviera francesa, s'assabenta que el Gògota de la Gran Bretanya està a prop de Londres, a Tyburn. Allà hi van martiritzar vuit sants.

Aquest joc de noms, de comarques, de nacions i d'imperis recorden a un les nocions de geografia històrica que va estudiar al seu batxillerat. Entregar-se a aquesta lectura és una bona tasca per a qui vol enriquir-se dels tresors personals de l'Església.

Qui ha viatjat amb un utilitari, ha dormit en tendes de campanya, en albergs de joventut o en hostatgeries conventuals, i ha caminat per poblacions distingides, gaudeix assabentant-se que aquests llocs estan llorejats per cristians insignes.

Vida eclesial

Aquesta setmana l'Església clama per la pau a Ucraïna, coneixem el testimonide Ricardo Pareja, malalt de càncer, recordem el bisbe Toni Vadell i Mn. Antoni Matabosch ens parla d'immatriculacions

La situació d'Ucraïna provoca múltiples crides per aturar la guerra

Clam de l'Església per la pau

REDACCIÓ
Ciutat del Vaticà

Després de les crides reiterades del papa Francesc per evitar un conflicte armat entre Rússia i Ucraïna arribava el comunicat del secretari d'Estat vaticà, el cardenal Pietro Parolin, el qual llegia una declaració el mateix dia de l'atac rus.

En el seu comunicat, el purpurat feia seves les paraules del Papa davant la crisi a Ucraïna: «gran dolor», «angoixa i preocupació».

El cardenal Parolin convidava totes les parts implicades a «abstenir-se de qualsevol acció que causi encara més patiment a les poblacions», «desestabilitzi la convivència pacífica» i «desacrediti el dret internacional».

La crida del secretari d'Estat resultava més urgent després de l'inici de les operacions militars russes en territori ucraïnès. Amb tot, defensava que «encara hi ha temps per a la bona voluntat, encara hi ha espai per a la negociació, encara hi ha espai per a l'exercici d'una saviesa que impedeixi que prevalguin els interessos partidistes, que tuteli les aspiracions legítimes de tots i deslliuri el món de la bogeria i els horrors de la guerra».

Com a creients, subratllava el cardenal Parolin, «no perdem l'esperança en un senyal de consciència per part de qui té els destins del món a les seves mans».

Bisbes europeus

«Estic profundament preocupat pels darrers informes» sobre Ucraïna, la qual cosa «obre l'escenari alarmanant d'un conflicte armat que causa patiment humà, mort i destrucció terribles».

Eren les paraules del president de la Comissió de les Conferències Episcopals de la Comunitat Europea (COMECE), el cardenal Jean-Claude Hollerich, davant de l'atac rus a Ucraïna. Segons el purpurat, la pau al continent europeu i més enllà està amenaçada greument.

En nom dels bisbes europeus, el president de la COMECE mostrava la proximitat fraterna i la solidaritat amb el poble i les institucions ucraïneses.

Compartint les preocupacions del papa Francesc, el cardenal Hollerich feia una crida a les autoritats russes per posar fi a les accions hostils que només provoquen patiment i ignoren el dret internacional: «La guerra és un afront greu a la dignitat humana i no té cabuda al nostre continent.»

Peraixò, demanava la comunitat internacional que continuï buscant una solució pacífica a la crisi a través del diàleg diplomàtic i feia una crida als líders europeus a mostrar «unitat i donar suport a mesures que promoguin la distensió i el foment de la confiança, i evitin alhora qualsevol pas que pugui reforçar potencialment el conflicte violent».

El cardenal Hollerich també instava a acollir els refugiats «que fugen de la seva pàtria a Ucraïna de la guerra i la violència i cerquen protecció internacional. És la nostra vocació, la nostra responsabilitat i el nostre deure acollir-los i protegir-los com a germans i germanes».

De la seva banda, el president del Consell de les Conferències

PIETRO PAROLIN
«No perdem l'esperança en un senyal de consciència per part de qui té els destins del món a les seves mans»

Agustí Codinach

Episcopals Europees, Mons. Gintaras Grušas, ha insistit en la pau a Ucraïna a través d'una nota.

En nom de les Esglésies a Europa, condemna enèrgicament els darrers esdeveniments produïts a Ucraïna. Mons. Grušas demana actuar plegats i amb determinació per aturar l'agressió i fer tot el possible per protegir dones, homes i nens innocents.

Els bisbes europeus i les comunitats cristianes pregunten per les víctimes d'aquest conflicte i per les seves famílies, i mostren la seva proximitat per qui pateix aquests actes de violència.

Un altre dels pronunciaments destacats arribava de la mà de la figura més important de l'Església catòlica a Ucraïna, l'arquebisbe major dels grecocatòlics, Sviatoslav Shevchuk: «Estem convençuts que el món no es pot desenvolupar i trobar respostes als desafiaments d'avui recorrent a la força i a la violència, mostrant menyspreu pels valors humans compartits i per la veritat de l'Evangeli. Faig una crida a totes les persones de bona voluntat perquè no ignorin el patiment del poble ucraïnès, provocat per l'agressió militar russa. Som un poble que estima la pau. I precisament per això estem disposats a defensar-la i a lluitar per ella.»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

8M

Després de l'èpica victòria de Rafa Nadal a Austràlia, en un telenotícies estatal, es va sentir el comentari següent: «Ningú ha aconseguit guanyar 21 Grand Slams.» Aquest comentari convertia automàticament en «ningú» tres dones tennistes posseïdores de més de 21 Grand Slams. Allò va desfermar la protesta de moltes dones que van sortir a les xarxes socials a manifestar que ja no es conformen amb la invisibilitat. Les dones volem deixar de ser invisibles, volem ser a la societat amb dignitat i igualtat pel que fa als nostres companys homes. I les dones catòliques tenim el mateix sentiment. Ja no volem que la nostra presència sigui com en la multiplicació dels pans, on les dones i nens no van computar per al recompte de persones. L'Església catòlica, com a institució inserida en un temps històric, també ha de posar-se les piles, si no vol córrer el risc de buidar-se. L'estructura clerical reflecteix un temps passat. El mateix Jesús es va rebel·lar contra aquest model i va promoure una comunitat d'iguals, en la qual les dones participaven amb la mateixa dignitat i drets que els homes.

És sorprenent, i emocionant, veure la quantitat de grups de dones catòliques que s'estan mobilitzant arreu del món. La Revuelta de Mujeres en la Iglesia (Alcem la Veu a Catalunya) i, en àmbit internacional, els grups del Catholic Women Council, reflexionen de manera organitzada, dinàmica i participativa per aconseguir el reconeixement de la igualtat i la dignitat de les dones en l'Església catòlica, a l'estil de Jesús i la seva comunitat. Totes les persones catòliques podem participar en aquest corrent de canvi.

TERESA CASILLAS

Neuroquímica i educadora

Ricardo Pareja, malalt de càncer, oferirà el seu testimoni en la celebració «Sent la creu»

«Toni Vadell continua al cent per cent amb els joves intercedint des del cel»

CARME MUNTÉ MARGALEF

En la celebració «Sent la creu», el 6 de març a la basílica de la Sagrada Família, els joves escoltaran el testimoni de Ricardo Pareja, de 23 anys, de Badalona, a qui li van diagnosticar fa dos anys un tumor maligne al mediastí. L'endemà de rebre la mala notícia, ingressat a l'Hospital Germans Trias, va decidir unir la seva creu a la de Jesucrist i viure la malaltia en permanent estat de gràcia i abandonament al Senyor.

En plena pandèmia, el 18 d'abril del 2020, et van diagnosticar un tumor maligne. Com vas reaccionar en rebre una notícia tan difícil?

Ho vaig viure com si estigués al caire del precipi, amb un vertigen tremend. Penses que controles alguna cosa de la teva vida —els estudis, el nuviatge, el dia a dia— i de cop i volta t'expliquen que et mors, que tot s'acaba. El primer que vaig fer va ser contactar amb un capellà que em va venir a visitar al l'hospital. Em vaig confessar, vaig demanar perdó a qui havia de demanar perdó, em vaig reconciliar amb la meua història i em vaig posar en mans del Senyor. Vam obrir una lectura a l'atzar i va sortir el passatge a l'hort de les oliveres. Jesús sua sang i li diu al Pare: «Si és possible, que aquesta copa s'allunyi de mi, però que no es faci com jo vull, sinó com tu vols.» A partir d'aquesta lectura vaig saber que seria un esdeveniment molt potent en la meua vida, on la creu entrava de ple i jo m'havia de submergir i abandonar totalment en el Senyor.

Quin va ser el pronòstic dels metges?

El que em van dir els metges és que la salut cauria en picat, que pro-

El bisbe Toni Vadell, en assabentar-se de la malaltia de Ricardo, el va visitar a casa.

varien diferents tractaments i que no seria gens fàcil. La quimioteràpia no va donar resultat. Tampoc el trasplantament autònom de medul·la. L'1 de juliol del 2021 vam provar un trasplantament de medul·la del meu germà gran. Va ser una bogeria d'ingrés. Pensant que només serien uns dies, vaig estar-m'hi dos mesos, constantment al caire de la mort. La misericòrdia del Senyor, la pregària i la comunió dels sants em van ajudar a viure-ho en pau. Ara m'estic acabant de recuperar. Les últimes analítiques que m'han fet són de les millors dins d'aquests dos anys de malaltia. Estic a l'espera d'un PET TAC que em faran el 7 de març per mirar com ha anat el trasplantament, si estic net o la malaltia va progressant.

Què implica aquest abandonament i unió amb la creu de Crist? Com ajuda a afrontar les situacions tan difícils?

El que vaig fer va ser abandonar-me totalment al Senyor, que m'ha anat sostenint en els moments de més dificultat. Amb prou feines soc conscient de la quantitat de proves, sofriments, ingressos, situacions que he viscut amb pau, com un oferiment al Senyor, que m'ha anat indicant el que havia d'anar fent. He viscut fets molt potents a l'hospital amb malalts, pacients, auxiliars.

Com ha estat aquesta tasca evangelitzadora a l'hospital?

En determinats moments de la vida com és la malaltia, tens una intimitat més potent amb el Senyor, el pots sentir més a prop. Això m'ajudava a poder parlar del Senyor amb treballadors i pacients de l'hospital. Ells també em parlaven, perquè quan una persona veu que hi ha una entrega de vida, de cor, senzilla, també s'obre, i es dona un compartir potent en què el Senyor pot actuar. Tinc experiències amb treballadors que, sense saber resar, han cercat a Google la pregària del Parnostre per resar per mi, per les dures proves que m'havien de fer. Un company d'habitació m'explicava la seva història, plorant, perquè els fills només el visitaven per treure-li informació i signatures per a l'herència. Aquesta persona, després de quaranta anys sense confessar-se, es va confessar, va rebre la comunió i aquella mateixa nit va morir. Tinc un piló de fets així

viscuts i molts altres que em guardaré al cor, com una intimitat molt potent amb el Senyor.

Quina és la importància de la pregària enmig de la malaltia?

La pregària és primordial dins de la malaltia. Quan jo decideixo abandonar-me, em poso en oració, en mans del Senyor, i em deixo portar. També a través de la comunió dels sants, de milers de persones resant per mi, en moments en què jo no podia resar, perquè estava fet pols. Són aquestes oracions les que fan que ho pugui viure en pau, com un oferiment, al servei de l'Església.

Aquest fet tan cabdal, com ha transformat la teva perspectiva, els projectes de futur, l'actitud davant la vida?

Els projectes continuen sent els mateixos. Vull acabar els estudis (estic fent el grau superior en Administració i Finances), casar-me amb la meua nòvia, amb qui porto quatre anys i mig, i intentar discernir per on Déu em vol anar portant. Evidentment, des del punt de vista espiritual és l'experiència més cabdal que mai he tingut. Aquí estem un temps, no vivim eternament, per això hem d'estar amatents a l'itinerari que el Senyor vol per a cadascun de nosaltres, la missió que ens encomana, per després viure eternament al cel. També se m'ha

«Vaig saber que seria un esdeveniment molt potent en la meua vida, on la creu entrava de ple»

«En moments de la vida com és la malaltia, tens una intimitat més potent amb el Senyor»

«He experimentat com el Senyor converteix el patiment en amor en estat pur; és un espectacle»

Amb la Mónica, la seva nòvia, quan va ingressar per primera vegada a l'hospital.

eixamplat el cor envers el malalt que tinc al costat, la meua nòvia, la família. Se m'ha entès el cor de patir i veure tant patiment, de tenir la mort física tan a prop, d'estar molt viu a la terra i alhora tenir el cel molt present.

Quina va ser la teua relació amb el bisbe Toni Vadell, que va morir el 12 de febrer d'un càncer de pàncrees?

El bisbe Vadell ha estat un dels ambaixadors de la meua malaltia, va ser dels primers d'arribar a casa quan es va assabentar de la història. Es va presentar a casa, com sempre tan actiu i tan disposat a posar-se al teu servei, a parlar, predicar i compartir. Arran d'això, vam tenir un contacte força estret, una relació de pastor a ovella, de pare a fill. Ens escrivíem, ens trucàvem, ens visitàvem i sobretot resàvem l'un per l'altre.

Quan va venir a casa teua ja sabia que estava malalt?

Aleshores no estava malalt, estava sa. Quan li van detectar la malaltia, vaig ser dels primers d'assabentar-me'n i vaig poder compartir-ho amb ell. Es va encomanar a Joan Roig com a intercessor perquè fes un miracle, però penso que el Senyor vol alguna cosa més i que el protagonista sigui Toni Vadell. Així com era molt actiu i estava al cent per cent amb els joves, ho està ara intercedint des del cel, i se'n prepara una de grossa a Barcelona a nivell cristià i de la joventut. Cal aprofitar-ho, perquè passaran coses.

Què vol dir que passaran coses?

Barcelona està molt secularitzada, i cada vegada al cristià se li demanarà més autenticitat. Per a nosaltres, hi ha coses sense sentit. Quin sentit té que un bisbe tan actiu amb els joves de la diòcesi, amb 50 anys, tan malament com estan les messes, el clergat, amb poques vocacions, quin sentit té que mori? És més, el Papa li va dir que s'havia de recuperar perquè hi havia molta feina a fer. Doncs ha mort, perquè el Senyor té un pla molt més potent que nosaltres no podem veure per la nostra mentalitat, perquè som humans i limitats.

Quin missatge vols transmetre als joves durant la celebració «Sent la creu»?

Vull que el jove es quedi amb el que ens demana el Senyor, que és molt senzill però alhora un acte de fe: què fem apartant la creu si seguim un crucificat? Jesús ens demana que agafem la creu i el seguim. Jo, agafant la creu i seguint-lo, he experimentat com el Senyor converteix el patiment en amor en estat pur; és un espectacle.

Amb el seu germà preparats per al trasplantament juntament amb una relíquia del Pare Pius, en concret una mitena.

LUNET
PACKET SERVICES

Maria Pous
FUNDACION

**EL BENESTAR SEMPRE
COMENÇA AMB UN SOMRIURE**
- Mare Teresa de Calcuta

lunet.es
comercial@lunet.es · 902 010 977

El bisbe Toni estimava de cor els joves

MN. CARLOS BOSCH

Director del Secretariat de Pastoral amb Joves de l'arquebisbat de Barcelona

Tinc gravat a la retina i al cor aquell vespre sopant amb el bisbe Toni per projectar somnis pastorals amb els joves. Encara preparant el sopar, ens va comunicar als assistents la notícia del càncer de pàncrees. Ens recordava el seu estat de whatsapp citant sant Felip Neri, «*preferisco il paradiso*», però afegia «*ma non ancora*». El crit de la carn davant la incomprensió.

Al primer plat, la conversa, guiada pel nostre estimat bisbe, girava entorn de projectes pastorals de futur on presentar el Senyor als joves. La resta contemplaven atònits l'escena: la seva mirada estava posada en el Senyor i en els joves, i no en la incertesa de la seva situació. El murmur de l'Esperit obrint-se camí.

Precisament, aquest últim estiu estava previst un pelegrinatge de Loiola a Bilbao amb joves de la diòcesi de Barcelona, on el bisbe Toni venia com a pelegrí i pastor. El pelegrinatge el vam fer, però ell no va poder acompanyar-nos. A l'eucaristia d'enviament a la catedral de Barcelona, presidida per un bisbe en els primers passos de la quimioteràpia, ens va fer entrega de la seva creu pectoral, com a «gest perquè us acompanyi en el pelegrinatge i en els moments de pregària. Un signe que el bisbe està amb vosaltres i us porta al cor». I així va ser. Cada matí iniciàvem la jornada escoltant un àudio que ens enviava el bisbe meditant l'evangeli del dia; a més, fèiem torns durant el camí per portar penjada al coll la seva creu pectoral. Aquests gestos van ser signes concrets d'un afecte palpable. El bisbe Toni estimava de cor els joves.

No ha estat estrany aquests darrers dies escoltar joves, i no tan joves, dient «jo era important per al bisbe Toni». Aquesta és la conseqüència més immediata a un afecte sincer: la percepció d'un valor exclusiu als ulls de l'altre.

L'herència rebuda pel do de la seva vida és abundant. Ell ha estat un testimoni colpidor per a tots els qui hem tingut el privilegi de col·laborar a prop seu. Com deia el diaca permanent Ramon Ollé a les paraules finals de la celebració del funeral: «Que fàcil i, al mateix temps, que difícil que és seguir el bisbe Toni.»

Fèiem torns durant el camí per portar penjada al coll la seva creu pectoral

Peregrinant a Assís amb joves l'any 2018.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Immatriculacions: ignorància o mala fe?

ANTONI MATABOSCH

Delegat emèrit d'Economia de l'arquebisbat de Barcelona

Estic molt cansat d'escriure i respondre a televisions i ràdios sobre el tema de les immatriculacions i no haver pogut contrarestar les distorsions i falses notícies que es divulguen pels mitjans de comunicació. La darrera *fake news* és sobre el suposat miler d'immobles que l'Església, diuen, hauria immatriculat fraudulentament i que s'ha compromès a retornar als seus amos. Senyores i senyors: és completament fals!

La veritat és que el Ministeri de Justícia ha lliurat al Congrés dels Diputats a Madrid una llista dels béns que l'Església, creu el Ministeri, ha immatriculat amb una certificació (com demana la Llei) durant els anys que es podia fer, entre 1998 i 2015. La Conferència Episcopal Espanyola ha examinat un per un la llista de 34.976 béns i ha trobat que 2.491 no havien d'estar en aquesta llista. Per exemple: 111 estaven duplicats, cap a 1.600 les diòcesis els havien inscrit al Registre perquè n'eren propietaris per donació, herència, etc. N'hi havia aproximadament un miler (exactament 943) dels quals cap diòcesi en sabia res, desconeixia de què es tractava. Aquest miler segurament que l'Estat hauria de mirar de qui són; però no són ni han estat mai de l'Església ni en sap res. I, per tant, no hi ha res a retornar d'aquest miler.

La notícia que ha corregut per tot arreu és que aquest miler de béns els havia immatriculat l'Església i ara es comprometia a retornar-los als seus legítims propietaris. Com si diguéss: reconec que he pecat, que he robat, i em penedeixo i retorno el robatori al legítim propietari. La veritat incontrolable és que cap de la seixantena de diòcesis espanyoles en sap res.

Una altra cosa ben diferent és que entre els 32.401 immobles que queden a la llista alguna persona o institució pot pensar que en té la propietat d'algun i pot provar-ho. En aquest cas, totes les diòcesis, totes, estan disposa-

des a parlar-ne. El fet és que només hi ha hagut reclamacions entre un 0,3% i un 0,4%, és a dir, cap a un centenar de casos. Els hauria de fer vergonya armar tanta bronquina per un tema tan minúscul. Pot ser ignorància o mala fe. Vostès jutjaran.

Quan ja havia acabat d'escriure aquest article, he sabut que la consellera actual de Justícia, Lourdes Ciuró, ha comunicat al Parlament de Catalunya que només han rebut cinc casos documentats de queixes sobre la llista de 3.700 béns immatriculats per les 10 diòcesis catalanes i que el mateix Departament, amb una altra consellera, els havia donat al Parlament fa un any i mig. No m'estranya gens! Ja m'esperava que farien el ridícul. Molt de soroll per a res, però fa anys que es remou el tema. Més que res, em fallàstima.

El tema té les seves arrels en la primera meitat del segle XIX. Tots els béns de parròquies, convents, monestirs, bisbats foren desamortitzats, és dir, arrambats per l'estat

Els drets a la propietat són anteriors a registrar-los i només pot registrar-lo el legítim propietari

Al primer que aixeca una llebre de crítica, especialment a l'Església, els altres el segueixen com xais

iposats a la venda. Molt pocs es retornaren. Això provocà un embolic tan gran que es va crear el Registre de la Propietat (el 1861), on es podien inscriure els béns, a veure si es posava una mica d'ordre. Hi va haver un tap tan gros que les autoritats van decidir (el 1863) que aquells immobles el propietari dels quals era evident i notori (ajuntaments, estat, centres de culte...) no es podien inscriure. Ja era ben segur de quieren. En el transcurs dels segles hem tingut tantes guerres i incendis a Catalunya que molts arxius han passat a millor vida i no es tenia un paper de propietat. L'Estat va decidir des de 1863 fins a 1998 que tots els immobles eclesials sense paper directe de propietat es poguessin inscriure (immatricular) amb una certificació del bisbe i aportant altres documents que en provessin la propietat. L'any 1998 es va constatar que els centres de culte dels protestants, musulmans, etc. es podien immatricular i els catòlics no; per això des del 1998 fins al 2015 els centres de culte catòlics en van poder immatricular.

D'aquí ve la ignorància o la mala fe, que identifica immatricular (inscriure per primera vegada) amb adquirir o rebre la propietat; i això no és així. Hi ha hagut sempre propietaris de terres o béns des de temps immemorials. A partir d'un cert moment (1861) es van poder inscriure en un Registre per a més seguretat, però només ho podien inscriure els qui anteriorment ja eren propietaris. Els drets a la propietat són anteriors a registrar-los i només pot registrar-lo el legítim propietari. El problema ve quan un propietari, civil o eclesiàstic, perd o li destrueixen els seus «papers». Què ha de fer? L'allei li permet aportar altres documents que facin veure al registrador que sí que n'és el propietari: inscripció al cadastre, possessió sense problemes durant segles, les visites pastorals en el cas eclesial, etc. El propietari civil o el bisbe (amb una certificació) presenten al Registre de la Propietat les seves «raons» i el registrador decideix si inscriu o no.

Si algú altre creu que aquella ermita romànica o aquell camp o aquell cementiri o aquella casa rectoral és seva i ho pot provar, cap problema. Si hi ha dubtes (i això és freqüent en temes de fa segles) o es pacta o ho decideix un jutge. I no hi ha més. Hi pot haver equivocacions? És clar. Qui té boca s'equivoca. Només cal mirar que el Ministeri de Justícia s'ha equivocat en 2.491 casos segurs; l'Església espanyola, de moment, ha rebut unes desenes de reclamacions. A veure si som més objectius! La mateixa tarda en què ja corria per les xarxes el tema del miler de béns cèlebre, un mitjà català, i ben català, em va telefonar per saber la meva opinió. Ho vaig explicar tal com ho estic fent ara. Voleu saber que l'endemà el titular va ser que l'Església es comprometia a retornar un miler de propietats que havia immatriculat i que reconeixia que no eren seves! Al primer que aixeca una llebre de crítica, especialment a l'Església, els altres el segueixen com xais, sense contrastar la notícia. També és veritat que des de la Conferència Episcopal no van ser prou clars i això és una greu fallada, però els periodistes han de contrastar i d'anar a les fonts escrites que eren prou clares i tothom les podia llegir.

SIGNES D'AVUI

Escoltar amb la mirada

El Dr. Alfred Tomatis, famós otorinolaringòleg francès, mort l'any 2001, va establir una diferència substancial entre sentir i escoltar. Diferència que també s'observa entre veure i mirar. Escoltar i mirar afegeixen atenció i consciència al fet de sentir i de veure. Sentim tantes coses, però quantes n'escoltem? Veiem moltes coses, però quantes en mirem? En una societat que ens bombardeja implacablement amb sons i imatges, el silenci i la foscor tenen una funció contracultural. Els concerts clàssics acostumen a començar amb un silenci marc, com a pauta ineludible per escoltar amb més atenció la música que interpreta l'orquestra. A les sales de cinema, les imatges irrompen a la pantalla després d'embolcallar els espectadors en la foscor, fet que permet una concentració de les

mirades en els punts de llum.

La percepció de sentir-se escoltat genera en les persones una sensació íntima de satisfacció. No és freqüent perquè escoltar bé és una obra d'art i molta gent no està predisposada a fer-ho. Constitueix un tema humà i religiós. Un tema humà perquè escoltar requereix temps, un bé escàs en les relacions. A més, escoltar requereix empatia, ficar-se en la pell de l'altre, sintonitzar amb els seus sentiments, situacions que releguen el propi ego a un segon pla. Per a molts, un gran sacrifici. Escoltar a fons és un dels actes d'amor de més

Escoltar a fons és un dels actes d'amor de més vàlua

LLUÍS SERRA LLANSANA

llserrall@gmail.com

vàlua. L'egoisme ho impedeix. Per escoltar, en la majoria dels casos, no n'hi ha prou amb l'oïda, gairebé sempre ha d'anar acompanyat de la vista. Algú pot dir que escolta quan a la vegada mira la pantalla del mòbil, les pàgines d'un diari, les imatges de la televisió? No hi ha concentració ni actitud atenta. Es perd la consciència de l'altre i la seva expressió facial, sovint més expressiva que les mateixes paraules que es pronuncien.

També és un tema religiós. Els jueus canten *Escolta Israel* [Shemà Israel]. Els musulmans col·loquen els palmells de la mà a l'altura de les orelles i preguen *Allah Akbar* [Déu és el Més Gran]. Els cristians recorden les paraules del Pare, referides a Jesús: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo.»

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

El canvi progressiu del carrer on visc de fa vint-i-cinc anys, m'ha fet pensar en el creixement d'una de les dificultats més grans de l'ésser humà. Potser ara, que jo també soc més gran, em sento més sensible a aquest dolor humà que sempre s'ha produït en les nostres societats.

Em refereixo a les dificultats que suposa per a les persones deixar les arrels, acomiadar-te de persones, dels costums i dels fets que t'han acompanyat des de fa anys i, fins i tot, sovint, des de la teva infantesa.

Fa uns dies parlava amb una dona, amiga des de fa temps, com a veïna meua i amb qui havia compartit —juntament amb moltes altres— afers del barri, un barri ric en esdeveniments, en accions conjuntes i en cultura urbana.

FINESTRA A LA VIDA

Desnonaments i desarrelament

Vivia en un pis de lloguer en el qual havia nascut, hi havia passat la infantesa i on havia cuidat els seus pares fins que van morir. Tota una vida passejant pels mateixos carrers, comprant a les mateixes botigues, parlant amb els veïns de sempre. Un bon —o maleït— dia van venir a casa seva uns homes i li diuen que han comprat tot l'edifici, que hi volen fer obres i que li hauran d'apujar el lloguer... El tema de sempre, l'especulació urbana que afecta tants veïns del meu barri i del meu carrer. El sou no li arriba per pagar-lo. Haurà de marxar abans no la desnonin.

He dit que feia anys que comprava a les mateixes botigues, però no amb els mateixos amos. Dels de casa nostra, al meu carrer, no en queda cap. L'últim es va acomiadar la setmana passada.

La qüestió és així: algú viu el

desarrelament de la seva realitat al Pakistan o a Bangladesh, s'estableix en una ciutat molt llunyana de la que havia vist en la seva infantesa i desplaça una altra persona que viurà també el desarrelament lluny del seu carrer estimat.

Aquesta realitat que visc cada dia se m'ha fet més crua i real en veure plorar la meua amiga quan haurà d'anar a viure lluny del seu estimat carrer, llogar un pis compartit i canviar radicalment de vida a una edat en la qual qualsevol canvi es fa difícil.

He pensat: a les grans ciutats vivim el temps dels desarrelaments!

Abandonar arrels i costums propis provoca un gran dolor humà

La Quaresma «va bé» amb el Sínode dels Bisbes

Alechauzz

La Quaresma
ens ofereix l'oportunitat
de fer introspecció.

LEOPOLDINA REIS SIMÕES
Membre de la Comissió
de Comunicació del Sínode
dels Bisbes

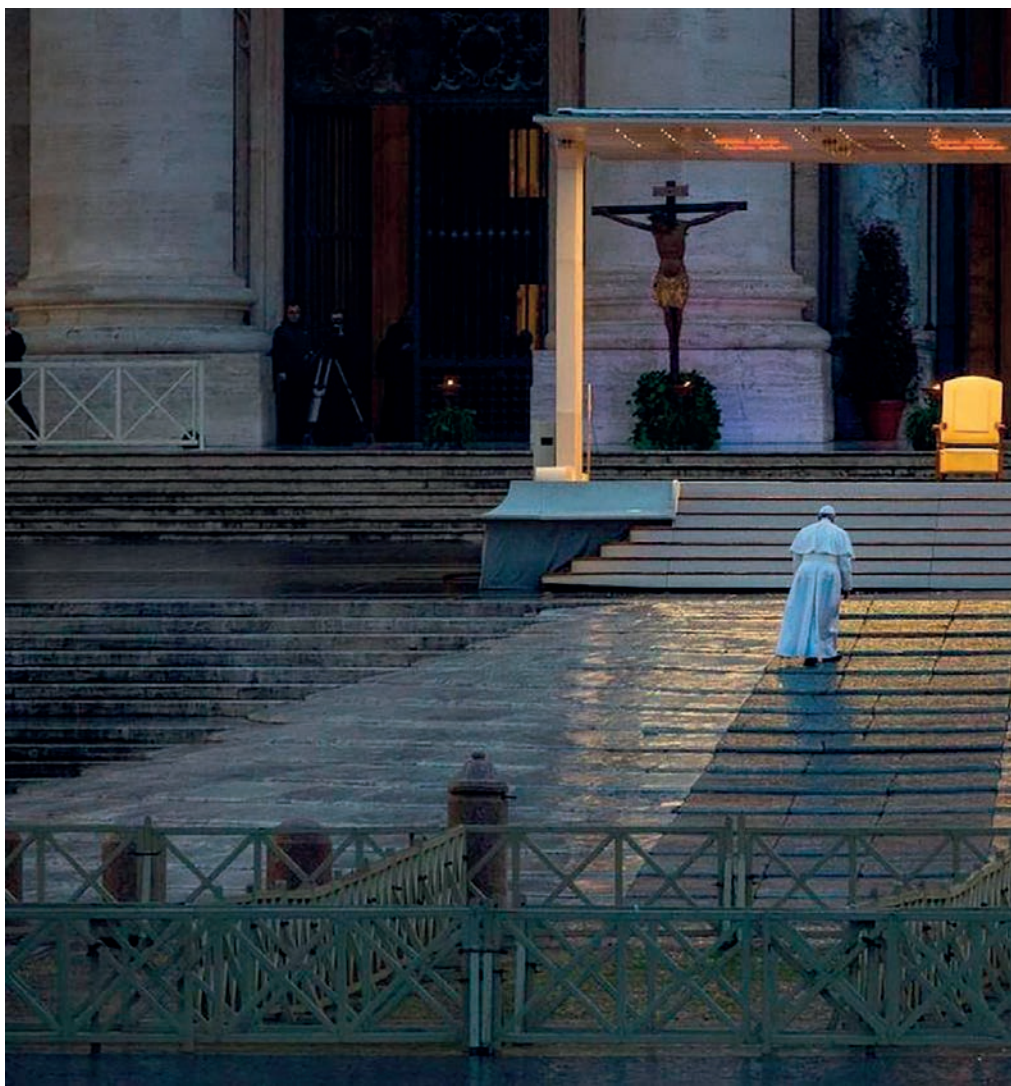
En la Quaresma d'enguany tenim, a més de la fe, una cosa més que uneix els creients, ja sigui a Portugal, com és el meu cas i des d'on envio una salutació fraterna als lectors i amics de *Catalunya Cristiana*, o a Espanya, a Kènia, a Colòmbia, a l'Equador, a les Filipines, a Taiwan... Tenim un esdeveniment eclesial que se celebra arreu del món alhora: el Sínode dels Bisbes 2021-2023.

Per invitació del papa Francesc, guiats pels documents que ens han arribat de la Secretaria general del Sínode, som cridats a participar en aquest esdeveniment a escala global, universal, però que, a diferència d'altres moltes celebracions i activitats de l'Església que també tenen un abast universal, no té lloc en un sol indret, sinó que es desenvolupa arreu del món.

Aquest Sínode es desenvolupa en molts llocs simultàniament, amb formes i ritmes diferents, marcats per les especificitats culturals i pastorals de cada lloc i dels seus fidels. En aquest procés sinodal participen moltes més persones perquè el Papa ha determinat, de forma inèdita, valenta i inspiradora, que aquesta consulta al Poble de Déu ha de venir de les bases de l'Església, no de les altures.

El protagonisme recau ara en el rector més senzill, en el laic més pobre de la parròquia més petita i remota del món (i quina deu ser la parròquia més petita del món?). Els pobres i els rics, els joves i els ancians, els discapacitats, els sacerdots, els bisbes, els presos, els refugiats, les persones de dins de l'Església i les més allunyades, tot-hom hi és escoltat... Tots, realment tots, amb l'Esperit Sant com a guia i ell veritablement com a «Protagonista», som cridats a parlar i a ser escoltats, veritablement, pels qui són al nostre costat, pels nostres bisbes i pel Papa.

Gairebé com un eslògan publicitari, volem dir: «Aprofitem-nos-en!» No pas cada dia se'ns demana (als laics, si més no) que fem la nostra contribució a una cosa tan important. No deixem que el temps que se'ns ha donat acabi sense aquesta participació! Jo no havia nascut en els dies del Concili Vaticà II, però segurament

Impactant imatge del papa Francesc quan el 27 de març del 2020 va pregar pel món en una plaça de Sant Pere deserta.

l'ambient també seria així, d'una esperança d'*aggiornamento* que se sentia necessària per a l'Església i per al seu lloc al món, que encara no s'ha realitzat plenament.

La Quaresma és un temps de desacceleració, d'introspecció que va bé amb aquest Sínode. Com a nens, aprenem i conreem al llarg de la nostra vida aquest sentiment de viure la Quaresma com un espai i lloc de preparació personal per als moments següents de la vida de Jesús, que sabem que són moments de missió, de dolor i de glòria.

En el cicle de la Pasqua, la Quaresma és un camí de preparació, de conversió, de discerniment, com va fer Jesús durant els quaranta dies que va passar sol per preparar-se abans de començar la vida pública. És un temps «per

**Volem caminar
més a prop
dels nostres germans,
en família, grups
i comunitats**

El Papa ens demana que escoltem amb atenció, amb l'oïda del cor, començant per escoltar Déu i els altres

creure, esperar i estimar», com ens va dir Francesc en el seu missatge per a la Quaresma del 2021.

Mentre escric sobre aquesta imatge de Jesús sol en el seu camí de preparació, torno a recordar el moment en què el papa Francesc va caminar sol per la plaça de Sant Pere. Va ser el març del 2020; érem a l'inici de la pandèmia del Covid-19, que també seguirà essent la marca universal de la nostra generació.

En recordar aquelles imatges impactants, de soledat i patiment, amb el Papa sol, en silenci orant, però obert, unit a tots, perquè duia tota la humanitat al seu cor, em vaig trobar pensant que el Sant Pare en aquella ocasió estava més acompanyat que mai. Tots el seguïem, a prop d'ell, però a distància. I va estar més acompanyat que mai, si se'm permet l'expressió, pel Déu que mai no ens abandona.

No estem sols en aquesta Quaresma, ni en aquest Sínode, en primer lloc, perquè Déu és amb nosaltres i, en segon lloc, perquè volem caminar més a prop dels nostres germans, en família, grups i comunitats, que s'expandeixen cada vegada més des de l'espai geogràfic als entorns digitals, on també vivim com a persones i com a creients.

A la parròquia anglesa de Clare Priory, a Suffolk, un feligrès va teixir fa poc un quadre interessant de la forma en què es desenvolupa aquest Sínode. Jane Crone va dir que el procés sinodal està posant la piràmide eclesiàstica de l'Església «de cap per avall», amb les bases, en nombre més gran, guanyant protagonisme.

Més important que uns deixin de ser protagonistes i altres esdevinguin protagonistes, és que tots visquin i celebrin la fe i que realment esclati en el món un desig mundial de fraternitat i de servei als més febles, sense que ningú no quedi exclòs, com demana el papa Francesc en la seva carta encíclica *Fratelli tutti* sobre la fraternitat i l'amistat social, que adreça a «tots els homes de bona voluntat».

Està clar que quan diem el que volem: que tots estiguin convidats a participar en la mesura de les se-

ves possibilitats en el Sínode dels Bisbes, no som ingenus, coneixem les dificultats, que van ser reconegudes en la primera avaluació oficial del procés per la Secretaria general del Sínode dels Bisbes.

És difícil aconseguir aquesta participació global, per raons geogràfiques i tècniques, per raons de falta d'interès, per por al canvi per part d'alguns, perquè tantes males accions al llarg de la història de l'Església, de la qual tots formem part, ens fan preveure el pitjor, per manca de confiar que val la pena...

Som en un moment de creure, esperar i estimar, hem de confiar en nosaltres mateixos, en què som capaços de fer la nostra contribució vàlida, i confiar en els que ens envolten, i en Déu.

Hem après que la Quaresma és un temps d'alentiment, de més complexitat, de tristesa que presagia ja el proper Divendres Sant del judici, la condemna i la mort de Jesús. Però la Quaresma també és un temps de responsabilitat, de conversió i d'esperança. També Jesús va dubtar, també va qüestionar la missió que el Pare li va encomanar, però la va acceptar. I ell també va ser temptat. A aquesta responsabilitat en Crist i amb Crist som cridats, malgrat els dubtes i el dolor. Malgrat la temptació de resistir la crida que se'ns fa. Participem-hi, no ens desanimem, la Setmana Santa arribarà.

En el moment en què escric aquest text, encara no es coneix el missatge del papa Francesc per a la Quaresma del 2022. Per acabar, em basaré, doncs, en el seu missatge per a la 56ena Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, en el qual el Papa se centra en el verb «escoltar», que tan bé encaixa amb la Quaresma i que està directament relacionat amb la participació a la qual som cridats en aquesta fase sinodal. El Papa ens demana que escoltem amb atenció, amb l'oïda del cor, començant per escoltar Déu i els altres. Això és vàlid per a tot l'any litúrgic i, és clar, per a la Quaresma. Acaba amb una petició de pregària perquè el Sínode «sigui una gran ocasió d'escolta mútua». Aprofitem-ho.

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Literatura i retorn a Déu

Benvolguts i benvolgudes, en un interessant reportatge publicat el passat Nadal en el suplement de cultura d'un diari d'àmbit nacional (*La Vanguardia* [24-XII-2021], *Cultura/s*, 1-3), es presentava que hi havia un retorn al fet religiós per part de tota una generació de joves promeses del món literari. Procedents d'ambients, d'ideologies o fins i tot d'entorns socials molt diferents, reconeixen tranquil·lament —i sovint havent d'anar a contracorrent—, haver trobat el camí de Déu. A tall d'exemple, i tots amb obres literàries publicades, faig menció d'alguns d'ells.

El poeta granadí Jesús Montiel (37 anys) es reconeix en la tradició cristiana i percep clarament en els joves de la seva generació «un redescobriments de la creença, un cansament del nihilisme i una reivindicació del sagrat [...]. Vivim insatisfets i les consultes de psiquiatria estan atapeïdes. És evident que hi ha set de significat».

La poetessa catalana Juana Dolores Romero (29 anys), coincideix en el desig de buscar aquesta trans-

cendència. «Com a poeta mística que vull ser» —afirma—, «no trobo sentit a cap altra cosa que no sigui escriure sobre aquell Buit o aquest Absolut que molts anomenen Déu. Però estem en una època en què es criminalitzen les idees religioses, sense adonar-se que el cristianisme, malgrat els aspectes negatius que també comporta, ens ha donat els millors valors de la nostra cultura.»

L'escriptora castellanomanxega Ana Iris Simón (30 anys) va rebre el sagrament de la confirmació no fa gaires mesos. El seu retorn al catolicisme ha donat pas al nihilisme respecte a la deriva de la nostra societat. Afirmar, en aquest sentit: «Els atacs cap a la meua persona venen donats per la meua creença en l'existència d'un sentit de la vida, d'una transcendència, que no encaixa en un món en el qual el materialisme ha donat pas al nihilisme més absolut i barroer.»

El poeta Juan Gallego Simón (24 anys), a la pregunta de si és creient, respon que és sevillà, una manera simpàtica d'explicar que no pot evi-

tar resar a la Verge de la Macarena, sentir fascinació per la Setmana Santa i ser intrínsecament cristià. Afirmar: «Fa uns anys, en aquest país només podies ser catòlic ortodox o ateu militant. Tot era una qüestió política. Ara ja no és així.»

L'escriptora barcelonina Núria Bendicho (26 anys) va arribar a Crist a través del marxisme, en concret a través de la filòsofa Simone Weil, «una dona que s'extasiava resant el pàrenostre en grec antic».

La narradora catalana Ada Castells (52 anys), educada en una escola evangèlica, aborda el fet religiós en una de les seves novel·les, i afirma que tot i que «ningú no vincula el protestantisme a la dreta», «en el món intel·lectual espanyol, reconèixer que ets creient és en certa manera una sortida de l'armari més difícil que la de l'homosexualitat».

Estiguem atents a aquestes veus com a nous «signes dels temps» i, amb actitud dialogant, siguem prompts a donar raó del que creiem.

Ben vostre.

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

No ens cansem de fer el bé a tothom

Són molts els fronts que en aquests moments hem d'atendre quan estam entrant en un temps oportú per a un replantejament d'actituds personals i estils de vida. La pandèmia segueix essent —encara que hi hagi la percepció d'un cert decreixement— una convidada a la revisió de molts aspectes de la vida quotidiana. Les seqüeles són evidents i el pas a una nova configuració social es fa urgent. Enmig d'aquesta situació, la paraula del papa Francesc és més que oportuna, i ho és ja amb la primera frase del seu missatge quarresmal d'enguany extret de la carta als Gàlates: «No ens cansem de fer el bé.» Estem davant d'una exhortació amb to positiu i constructiu, que ens ha d'animar a ser persones que per allà on passen deixen les coses millor de com les han trobades. Més encara quan es tracta de rehabilitar les persones que es troben en situació de precarietat o d'indignitat.

A aquesta proposta de la carta als Gàlates s'hi afegeix un element que encara fa que hàgim de ser més incisius. És la voluntat de sembrar i sembrar bé. La bona llavor la tenim, Jesús ens ho deixa molt clar a la paràbola del sembrador. El papa Francesc parla d'aquest temps com un temps favorable per a la sembra i sempre amb vistes a una bona collita. Ho hem dit moltes vegades, el fet és que hi ha molta llavor d'Evangeli ja sembrada en el nostre món i cal cuidar-la, donar-li bon ambient, que ni la xafogor ni el fred li facin mal. Quan es parla del sembrador, la

referència apel·la la seva generositat, ja que a un sembrador generós hi correspon una collita abundant. Mesurem així la nostra capacitat i la voluntat de fer el bé, fem-ho amb petits gestos de bondat i bon tracte. Per això, cal atacar les causes dels cansaments i les raons de moltes fatigues, tantes vegades connectades amb decepcions i desànims. Fem que les paraules d'Isaïes calin endins: «Déu dona força als cansats, enrobusteix els qui són febles, els qui confien en el Senyor recobren les forces, caminen sense cansar-se, corren sense defallir» (40,29-31).

El papa Francesc ens anima a «no cansar-nos de pregar», a «no cansar-nos d'extirpar el mal de la nostra vida», a «fer el bé en la caritat activa vers el proïsme». Fixem-nos com ho concreta: «La Quaresma és un temps propici per buscar —i no evitar— a qui està necessitat; per trucar —i no ignorar— a qui desitja ser escoltat i rebre una bona paraula; per visitar —i no abandonar— qui pateix la solitud. Posem en pràctica la crida a fer el bé a tothom, prenent-nos temps per estimar els més petits i indefensos, els abandonats i menyspreats, els qui són discriminats i marginats.» A més, per ser tan propi d'un temps més auster, diu que «el dejuni prepara el terreny, la pregària rega i la caritat fecunda». Siguem pacients i demanem el do de la perseverança, com ho fan els bons pagesos que, havent sembrat com cal, van confiats perquè saben bé qui és el qui fa créixer.

COMENTARI DE LA PARAULA

El diable s'emportà Jesús a una muntanya extraordinàriament alta i li mostrà tots els regnes del món

GLORIA MONÉS

Lluc, inspirant-se en Mt 4,1-11, canvia deliberadament l'ordre en la tríada de proves a què Satanàs sotmeté Jesús en el desert durant els quaranta dies que hi fou portat per l'Esperit. En el centre del tríptic, en comptes de l'escena del pinacle del Temple, ha posat l'oferta que Satanàs feu a Jesús de tots els reialmes del món, a canvi que es prosternés davant d'ell. Després de la destrucció del Temple ocorreguda l'any 70, en la ment de Lluc i de Teòfil, a qui dedica la seva obra, el Messies polític havia desbancat el Messies religiós. Lluc actualitza cada una de les proves a què Jesús fou sotmès, després que féu l'experiència de ser el Messies d'Israel, en tres moments clau de la seva missió. A la prova de *convertir les pedres en pans* hi confrontarà la compartició dels pans i els peixos, precisament quan els Dotze, que volien desembarassar-se de la multitud, pretendran apoderar-se d'ell amb els 5.000 homes adults per fer-lo Rei (Lc 9,10-17; Jn 6,1-15). La «*mntanya extraordinàriament alta*», on el diable va mostrar a Jesús tots els regnes

del món, serà la mateixa, si ens atenim al Còdex Beza, on tindrà lloc la transfiguració (Lc 9,28-36; Mt 17,1). Finalment, la prova amb què el diable invitava Jesús a tirar-se daltabaix des del pinacle del Temple, la farà coincidir amb l'escena en què alguns lloaven les pedres precioses i els carreus que adornaven el Temple, i Jesús preanuncia que els romans «no deixaran pedra sobre pedra en el mur, aquí, que no sigui enderrocada» (Lc 21,5-6 Beza). A cada una de les temptacions satàniques Jesús respon amb una citació de l'Escriptura (mannà: Dt 8,3; manaments: Dt 6,13; pregària de confiança: Sl 91,11-12). La tercera citació: «No temptaràs el Senyor, el teu Déu», Jesús se la fa seva, ungit plenament d'Esperit Sant, fent-li veure a Satanàs qui era aquell a qui estava temptant. De moment, el diable s'apartà d'ell, però tan sols «per un temps». Pensa tornar a la càrrega.

JOSEP RIUS-CAMPS

CONSULTORI BÍBLIC

PILAR CASALS

Biblista i egipptòloga

Confirmen l'arqueologia i la història l'origen nòmada del poble d'Israel? (i II)

El relat bíblic no té una intencionalitat històrica, entesa des de la nostra mirada actual, però sí que conserva en el seu cor detalls històrics que són pistes per descobrir-ne el context, i per apropar-nos-hi. La menció de la ciutat d'Haran (Gn 12,4) des d'on Abram és cridat per primer cop, ens situa a la zona de la Mesopotàmia central. Aquest origen queda reforçat per la menció de Serug i Nahor (Gn 11,20.27), localitats situades a la mateixa zona. Aquest lligam entre els noms familiars i els locals és una constant en els relats patriarcals. El treball arqueològic ha revelat la presència de semites occidentals en aquesta zona. L'arribada a Canaan d'Abram i família va seguida d'una situació de fam. El marc mediterrani està molt condicionat pel règim de pluges, i això implicava que les poblacions seminòmades s'haguessin de traslladar d'un lloc a un altre a la cerca d'aliment. El relat ens parla de la baixada a Egipte, i l'arqueologia egípcia revela l'arribada de població estrangera provinient de Canaan des d'antic, població que podia ser de pas, o població que acabà instal·lant-se en poblacions del delta oriental, com Avaris, des del Regne Mitjà (2055-1650 aC).

L'arqueologia i la història del Pròxim Orient ha permès conèixer l'existència d'aquestes poblacions seminòmades i el seu *modus vivendi*, permetent reconèixer en els relats patriarcals elements socials, jurídics, polítics, geogràfics i religiosos que encaixen i ens remeten a la realitat històrica del II mil·lenni aC. La conservació oral d'aquestes històries familiars es va recollir i plasmar per escrit, destacant com el pla diví es va revelant en la història, i en aquesta prehistòria del poble es comença a entreveure.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge I de Quaresma

Lectura primera

Dt 26,4-10

Professió de fe del poble escollit

Lectura del llibre del Deuteronomi:

Moisés digué al poble: «El sacerdot rebrà de les teves mans la cistella on portes les primícies dels fruits de la terra, i la deixarà davant l'altar del Senyor, el teu Déu. Després, a la presència del Senyor, el teu Déu, declararàs: “El meu pare era un arameu errant que baixà amb poca gent a l'Egipte per viure-hi com a foraster. Allà es convertiren en un gran poble, fort i nombrós. El segip-cis ens maltractaren, ens oprimiren i ens imposaren una feina dura. Llavors vam cridar al Senyor, Déu dels nostres pares, i ell escoltà el nostre clam i tingué en compte la nostra opressió i el nostre treball forçat. El Senyor ens va fer sortir d'Egipte amb mà forta i amb braç poderós, enmig de senyals, de prodigis i d'un gran pànic, ens va introduir en aquest lloc i ens va donar aquest país que regalima llet i mel. Per això he portat aquestes primícies dels fruits de la terra que vós, Senyor, m'heu donat.” Després deixa aquells fruits davant el Senyor, el teu Déu, i adora'l.»

Vers abans de l'evangeli

Mt 4,4b

L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.

Salm responsorial

90

Tu que vius a recer de l'Altíssim i passes la nit a l'ombra del Totpoderós, digues al Senyor: «Sou la muralla on m'emparo, el meu Déu, en qui confio.»

R. Estigueu vora meu en els perills, Senyor.

No et passarà res de mal, ni s'acostarà a casa teva cap desgràcia, perquè has donat ordre als seus àngels de guardar-te en els camins. *R.*

Et duran a les palmes de les mans perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres, trepitjaràs lleopards i escurçons, passaràs sobre lleons i serpents. *R.*

Ja que ell s'ha fet tan meu, jo el salvaré, el protegiré perquè coneix el meu nom. Sempre que m'invocui, l'escoltaré, estaré vora d'ell en els perills, el salvaré, i tothom l'estimarà. *R.*

Evangelí

Lc 4,1-13

L'Esperit conduïa Jesús pel desert on era temptat pel diable

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà, i durant quaranta dies l'Esperit el conduïa pel desert, i era temptat pel diable. Durant aquells dies no menjava res i a la fi quedà extenuat de fam. El diable li digué: «Si ets Fill de Déu, digues a aquesta pedra que es torni pa.» Jesús li va respondre: «Diu l'Escriptura que l'home no viu només de pa.» Després el diable se l'endugué amunt, li ensenyà en un

Lectura segona

Rm 10,8-13

Professió de fe del qui creu en Jesucrist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Què diu l'Escriptura, germans? «Tens la paraula molt a prop teu; la tens als llavis i al cor.» Aquesta «paraula» és la fe que proclamem: si amb els «llavis» reconeixes que Jesús és el Senyor i creus de «cor» que Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts, seràs salvat, perquè la fe que ens fa justos la portem al cor, i la professió de fe que ens duu a la salvació la tenim als llavis. Diu l'Escriptura: «Cap dels qui creuen en ell no serà defraudat.» Aquí no hi ha cap diferència entre jueus i no jueus: uns i altres tenen el mateix Senyor, que enriqueix tots els qui l'invocuen, perquè «tothom qui invocarà el nom del Senyor serà salvat.»

instant tots els reialmes de la terra i li digué: «Et puc donar tot aquest poder i la glòria d'aquests reialmes; tot m'ha estat confiat a mi, i ho dono a qui jo vull; adora'm i tot serà teu.» Jesús li respongué: «L'Escriptura diu: “Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol.”» Després el conduí a Jerusalem, el deixà dalt la cornisa del temple i li digué: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix des d'aquí; l'Escriptura diu que “ha donat ordre als seus àngels de guardar-te” i que “et duran a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres”.» Jesús li respongué: «Diu l'Escriptura: “No temptis el Senyor, el teu Déu.”» Esgotades les diverses temptacions, el diable s'allunyà d'ell, esperant que arribés l'oportunitat.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 1)

Març

6. DIUMENGE

Diumenge I Quaresma, Morat. Lectures: Deuteronomi 26,4-10 / Salm 90 / Romans 10,8-13 / Lluc 4,1-13
SANTORAL: Coleta Boylet, rel.; Oleguer, b.; Virgili, b.

7. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Levític 19,1-2.11-18 / Salm 18 / Mateu 25,31-46. O bé: *Santes Perpètua i Felicitat* (ML), Vermell.
SANTORAL: Teòfil, b.

8. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 55,10-11 / Salm 33 / Mateu 6,7-15. O bé: *Sant Joan de Déu* (ML), Blanc.
SANTORAL: Aurèlia de Niça, mr.; Veremon d'Irache, ab.

9. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Joan 3,1-10 / Salm 50 / Lluc 11,29-32. O bé: *Santa Francesca Romana* (ML), Blanc.
Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: *Sant Pacià* (ML), Blanc.

10. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Ester 14,1,3-5.12-14 / Salm 137 / Mateu 7,7-12
SANTORAL: Càndid, mr.; Macari b.; Maria Eugènia Milleret de Brou, rel. i fund.; Simplici, p.

11. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 18,21-28 / Salm 129 / Mateu 5,20-26
SANTORAL: Àurea, ab.; Eulogi, prev. i mr.; Sofroni de Jerusalem, b.

12. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Deuteronomi 26,16-19 / Salm 118 / Mateu 5,43-48
SANTORAL: Bernat, b.; Innocenci I, p.; Lluís Orione, prev.; Maximilià, mr.

El Sant 9 MARÇ

Sant Pacià

Com a la resta del Mediterrani, el cristianisme va arribar ben aviat a les terres catalanes. El martiri en ple segle III del bisbe sant Fructuós de Tarragona ja ens dona prova d'una primera Església mínimament estructurada. En el cas de Barcelona, els primers bisbes documentats són del segle IV, entre els quals sobresurt sant Pacià (c. 310 – c. 390).

Pertanyent a una família patrícia, Pacià estava casat i tenia un fill, Dextre, que va servir a la cort de l'emperador Teodosi, a Roma. Com a bisbe de Barcelona, sant Pacià va escriure diverses obres sobre els sagraments, més en concret sobre el baptisme, i contra les heretgies i la pervivència dels costums pagans. També s'han conservat algunes de les seves cartes. D'ell és coneguda la frase «El meu nom és cristià, el meu cognom catòlic». El seu testimoni va deixar una empremta profunda a la diòcesi i se'l venera des de ben antic. Home de gran erudició teològica i filosòfica, va ser elogiat per sant Jeroni i se'l considera un dels Pares llatins de l'Església.

L'alegria de la Quaresma

MERCÈ SOLÉ
(msolety@gmail.com)

No acostumem a associar l'alegria a la Quaresma. Més aviat totalment contrari. La Quaresma, tant en ambients cristians com en els populars, arriba associada a la penitència. Amb duresa, cendra, cara de pomes agres i un record poc amable de totes aquelles virtuts que ens agradaria tenir i no tenim. A banda, és clar, de la frase que se'ns diu amb la imposició de la cendra: «Recorda't que ets pols i que a la pols retornaràs», un tabú ara mateix en la nostra societat.

Però si escoltem amb atenció el prefaci I de Quaresma, sentirem que: «Vós ens concediu d'esperar, cada any, amb alegria i conversió de cor la celebració de la Pasqua.» La mateixa litúrgia reconeix, doncs, que tota la feina que a la Quaresma podem fer per tal d'actualitzar la nostra «conversió de cor» està imbuïda de la profunda alegria pasqual, que és la que dona sentit a la nostra fe.

Una imatge em ve al cap en parlar de la Quaresma. Té caràcter sinodal. Partim del nostre ermot personal i col·lectiu per caminar cap a la Pasqua. No és un camí que fem ni sols ni tristos. Revivim el camí dels esclaus alliberats que surten d'Egipte per anar cap a la terra promesa de la Pasqua. El camí estarà ple d'aventures i de tràngols i per anar cap endavant ens haurem de despen-

dre de càrregues que no ens permeten caminar amb agilitat: l'afany de dinar, la indiferència respecte els altres, l'arrogant sentiment d'omnipotència que ens porta a prescindir dels altres i de l'Altre, la banalitat del desig per damunt de la necessitat. En altres paraules, res que l'almoïna, la pregària i el dejuni no puguin reparar. Caminar amb els altres ens aportarà complementarietat, cura mútua, creativitat. Segur que reconeixem Déu mateix en gestos i actituds dels qui ens envolten i en la bellesa dels paisatges humans i naturals que travessarem, no tant perquè siguin paisatges meravellosos, que també, sinó perquè els mirarem amb ulls agraïts. I segur que el nostre jou serà suau i la càrrega, lleugera.

Les etapes del camí mateix no seran sempre de fatiga: hi trobarem la determinació de Jesús, que resol que per caminar no li fan falta ni màgia ni poder ni prestigi; passarem per l'experiència de transfiguració; tastarem l'aigua viva; plantarem una vinya; ens deixarem portar per la rauxa... i experimentarem com ens acull el Pare; i descobrirem que Déu ens perdona més enllà dels nostres propis prejudicis.

Tot plegat ens deixarà a punt per rememorar la mort i la resurrecció de Jesús.

Apropar el tennis a infants en situació de vulnerabilitat

REDACCIÓ

La Fundació Tennis Barcelona i la Fundació Pere Tarrés col·laboren conjuntament per fer arribar el programa Tennis amb Valors, de la Fundació Tennis Barcelona, als infants en risc d'exclusió que la Fundació Pere Tarrés acompanya als seus centres socioeducatius del Poblenou i Poble-sec, a Barcelona.

El programa permet que aquests nens i nenes puguin gaudir d'una sessió setmanal de tennis solidari en un espai del seu barri. En concret, en el programa hi participen deu infants al Poblenou, i trenta a Poble-sec, d'edats compreses entre els 6 i els 12 anys.

Els centres socioeducatius del Poblenou i Poble-sec són dos dels trenta-cinc centres que aplega la Fundació Pere Tarrés a Catalunya i a les Illes Balears per acompanyar cada tarda infants de famílies en situació de vulnerabilitat. L'extensió a aquests dos barris suposa la continuïtat del projecte que la Fundació Tennis Barcelona va iniciar al barri de la Barceloneta el març del 2021 amb dotze infants, i que ara arribarà a vuitanta-set infants i joves de la ciutat.

L'àmbit d'actuació actual del programa Tennis amb Valors s'estén també al barri de la Barceloneta (amb vint-i-quatre infants i joves participants) i a Torre Baró, amb vint-i-tres. En aquests dos barris, els participants són usuaris dels centres de Càritas, provinents de famílies amb greus situacions d'exclusió social.

Les dues entitats

La Fundació Tennis Barcelona va néixer l'any 2019 per impulsar i fer créixer l'acció solidària existent al Reial Club de Tennis Barcelona 1899. Amb la implicació i el compromís dels socis i les sòcies, al llarg de la seva història s'han dut a terme accions per aconseguir recursos, tot aportant un granet de sorra per ajudar els col·lectius més necessitats. Amb la posada en marxa de la Fundació, s'ha aconseguit fer un pas més i unir aquest esperit solidari i la passió dels seus membres pel tennis.

Té com a lema «El tennis que suma», un tennis inclusiu, compromès i solidari, que serveix cada dia a més persones com a vehicle d'aprenentatge de la cultura de l'esforç, la disciplina i l'acompanyament. També com a mitjà per tenir una vida sana i saludable i com a mitjà per relacionar-nos amb els altres i amb l'entorn de manera respectuosa.

La Fundació Pere Tarrés és una entitat no lucrativa d'acció social i educativa, l'objectiu de la qual és promoure l'educació en el lleure d'infants i joves. La tasca social de la Fundació Pere Tarrés està avalada per seixanta anys d'experiència, pels més de 400.000 beneficiaris i beneficiàries que cada any participen en els diferents projectes i serveis. La Fundació lidera una xarxa de trenta-cinc centres socioeducatius federats que diàriament acompanyen més de sis mil infants i joves en situació de vulnerabilitat.

Postals des d'Andalusia

La llum de la paraula

De tant en tant, deixem caure la mirada en el passat, no només per contemplar-lo com a record, sinó per «reviure» les seves lliçons. En la dècada dels anys noranta del passat segle XX, el sempre admirat mossèn Joan Jarque, fundador de *Catalunya Cristiana*, i un servidor, vam posar en marxa el primer diari d'informació religiosa de la comunitat autònoma d'Andalusia, amb la capçalera emblemàtica, *Iglesia en Andalucía*, i vam iniciar així una singladura informativa a Espanya, que aniria prenent «cos» després dels diferents diaris nacionals. Al caliu i sota la protecció de *Catalunya Cristiana* va néixer *Iglesia en Andalucía*, amb pàgines del diari català i amb pàgines pròpies de les respectives diòcesis andaluses. No agrairé mai prou a monsenyor Jarque la «posada en marxa» d'aquest projecte, que tots dos vam «elaborar» en una trobada celebrada al Parador Nacional de La Arruzafa, de Còrdova. Vam suggerir la idea, vam traçar-ne el projecte i ens vam llançar amb força audàcia a portar-la a la pràctica, en la publicació quinzenal d'un diari d'informació religiosa que, juntament amb *Catalunya Cristiana*, eren únics i pioners a Espanya. Més tard, després de la successió de diferents prelats a Còrdova, el projecte va quedar encallat.

Recordo tot això, a propòsit de la publicació d'un llibre *La luz en la palabra* (editat per Todovero), en el qual es recullen les esplèndides *Crónicas pastorales*, de Mari Carmen Martínez Hernández, doctora en Història Contemporània publicades a *Iglesia en Andalucía*. El llibre és una meravella. Enhorabona, Mari Carmen Martínez, per aquest regal, en llibre, d'aquelles «cròniques ardents», en les quals s'albirava aquesta nova «època», que ara vivim entre inquietuds i esperances.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Un torrent imparable de justícia?

Algú s'ha imaginat mai que la societat humana fos envaïda per un torrent de justícia de tal magnitud que ningú no el pogués saturar, i que tingués una durada indefinida?

Una persona de fa molts anys, molts segles, s'ho va imaginar, ho va proclamar i ho va escriure, com una invitació a fer-ho realitat, com un somni, seu i del Creador. Va ser el profeta Amós, al segle VIII aC. Ho podem llegir a Amós 5,22-24: «Deixeu que el Dret brolli com l'aigua, i la Justícia ragi com un torrent inestroncable.»

El profeta diu això després d'haver declarat que Jahvè rebutja els actes de culte si no van acompanyats de justícia. Però, el que és més sorprenent, és que aquesta frase no l'hagi escoltada gairebé ningú, ni la gent que anem a missa habitualment.

ANTONI FERRET
Barcelona

Ser feliç malgrat els entrebancs

Tots tenim problemes i defectes però no hem d'oblidar mai que la nostra vida és el més important.

En el camí de la felicitat no hi ha dreceres sense accidents, ni relacions sense desenganys, però la Creu és la nostra única esperança. Ser feliç no és només celebrar els èxits, sinó aprendre lliçons dels fracassos. La felicitat no és un destí, és l'actitud amb la qual es viatja per la vida i val la pena viure-la malgrat les crisis i malentesos. És no tenir por dels teus propis sentiments, no rendir-se mai davant les adversitats, sentir-se segur en rebre una crítica, procurar dur una vida senzilla, lliure i feliç. Per ser feliços no hem de pretendre dur una vida perfecta, només cal reconèixer que la vida val la pe-

na viure-la al màxim, malgrat les dificultats. No podem afegir ni un minut a la vida, però sí que podem posar més vida a cada minut. Ser feliç és donar gràcies a Déu cada dia per poder-nos llevar, només cal pensar en el privilegi d'estar vius, respirar, pensar, gaudir i estimar. És un misteri per ser viscut. No hem de renunciar mai a la felicitat.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL
Vic

Indiferència

Fa uns dies, vaig llegir en diferents mitjans de comunicació aquesta notícia: «Mor una parella asfixiada mentre s'escalfava en una barraca a Montcada i Reixac.»

Aquesta notícia em va impactar, especialment veient les imatges de l'indret on havien passat els fets: era un lloc de misèria. Es fa estrany que al nostre país hi ha gent que viu en aquestes condicions insalubres.

I les notícies continuen: emigrants ofegats a la Mediterrània o trobats morts en pasteres a la deriva, o els dinou migrants que van morir congelats a Turquia...

No puc imaginar el dolor, la desesperació i tot el sofriment que deuen haver patit abans de perdre la vida. Morir de misèria vol dir també morir de gana, de set, de fred i del més necessari... I les autoritats sembla que no fan res o quasi res. Sort de les ONG!

I en aquests moments, en la crisi d'Ucraïna, veiem l'armament i les tropes desplegades dels dos blocs. Tot pel negoci de fer i vendre armes que enriqueixen uns pocs i que deixen al seu pas un rastre de mort i de misèria. És vergonyós, mentre milers de persones moren de misèria molts governants s'enriqueixen amb total indiferència.

M. ROSA BONALS
Terrassa

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

«La gent busca llocs on se'ls escolti i això a Taizé ho troben»

Bernat Soler és germà de Taizé des de fa sis anys

EDUARD BRUFAU ARGILÉS

La comunitat ecumènica de Taizé, amb el seu estil de pregària contemplativa, sempre ha tingut molt bona entrada a Catalunya entre els joves. És significatiu que Barcelona hagi acollit fins a tres vegades la Trobada europea que sempre se celebra per cap d'any. Un d'aquests joves és Bernat Soler, que avui és monjo de Taizé i que aquesta Pasqua, sis anys després d'haver-hi entrat, farà els vots. Segons ens explica, els seus pares ja estaven familiaritzats amb Taizé i va entrar en contacte amb la comunitat quan encara era nen: «Va ser arran de la trobada europea de joves que es va celebrar a Barcelona l'any 2000. A casa, a Vilanova i la Geltrú, vam acollir dos joves, i va ser una experiència que em va deixar un bon regust.»

Després d'aquest primer contacte, al cap d'uns anys el Bernat i la seva família, pares i germans, van participar a les trobades de famílies que cada estiu s'organitzen a Taizé: «Aleshores jo tenia tretze anys i tot d'un plegat vaig descobrir el món. Vaig fer molts bons amics i també vaig aprendre aquesta manera de pregar i a valorar el silenci. Aquella estada em va fer adonar que en mi hi havia alguna cosa que fins llavors no havia descobert. Hi havia una set que a Taizé trobava un ressò especial. Va ser molt impressionant perquè, a més, sense haver-ho buscat, la nostra estada va coincidir amb l'enterrament del germà Roger.»

A partir d'aquell moment, la relació de Bernat Soler amb Taizé no va fer més que intensificar-se. «Des d'aleshores vaig estar molt vinculat a la comunitat, i un estiu hi vaig anar de voluntari. Com que l'experiència em va agradar, quan vaig acabar l'institut vaig decidir passar-hi tot un any de voluntariat. No va ser una experiència gens fàcil, perquè era la primera vegada que me n'anava de casa i a la comunitat dúiem

una vida de pregària i treball molt austera, però em va marcar molt.»

La doble vocació

A part de la vocació religiosa, el germà Bernat Soler també té com a vocació l'art, i per això després d'aquell any sencer a Taizé, va encetar una nova etapa cursant Belles Arts a Barcelona: «Ho vivia d'una manera molt vocacional, perquè per a mi les arts plàstiques són una via d'expressió privilegiada. Durant els estudis em vaig adonar que tot allò que havia viscut a Taizé —la vida de comunitat i de pregària—, continuava tenint un paper important en la meua vida, i que hi volia aprofundir. Vaig conèixer al-

«La disposició interior és clau per fer el que et demanen a la comunitat»

«De l'ecumenisme, no en parlem gaire, el vivim en el dia a dia»

El germà Bernat durant un taller per a famílies a Taizé.

tres comunitats monàstiques, i això em va estimular a veure que Taizé no s'acabava amb un voluntariat. Llavors un germà de Taizé que era artista em va proposar d'ajudar-lo a preparar la decoració de les trobades europees; es tractava de decorar els grans pavellons firals, una mica freds, on tenen lloc les pregàries. Així em vaig acostar a Taizé des d'un angle que em va permetre lligar la recerca artística que jo buscava en els estudis amb aquesta set de vida comunitària. Aquesta col·laboració va ser clau. Em vaig adonar que ser artista i ser germà tenien alguna cosa en comú, encara que d'entrada no fos evident. Va ser a partir d'aquí que vaig anar veient que Taizé era el meu lloc, i hi vaig entrar amb 24 anys.»

El germà Bernat Soler explica que en el dia a dia de la comunitat «la disposició interior és clau per fer el que et demanen, tingui a veure amb l'art o no. D'aquesta manera, coses que en principi no semblaven tenir res a veure, t'adones que estan vinculades. Aquest és un aprenentatge que fas al començament i és bonic veure com les coses es relliguen entre elles».

La comunitat de Taizé atrau cada any milers de joves de tot Europa pertanyents a confessions cristianes diferents. Fins i tot joves que no es defineixen explícitament com a creients s'hi acosten i s'hi troben a gust. Demanem al germà Bernat per aquesta sintonia especial entre Taizé i la joventut: «És un misteri, perquè en fundar la comunitat el germà Roger no va pensar mai que seria un centre que atrauria joves. El context del anys seixanta a França, que és quan van començar a venir joves, potser ho podria explicar en aquell moment. Però que avui aquest lligam continuï és un misteri. Potser podríem aventurar la hipòtesi que els joves ho viuen com un espai de llibertat. A mi el que em segueix captivant molt de Taizé és la llibertat que hi ha en la pregària; és una oració comunitària, però al mateix temps cadascú hi troba el seu espai en el cant repetitiu i en el silenci. Hi ha una horitzontalitat en la nostra pregària que, sense desfer la diferència entre germans i hostes, ajuda a sentir que tots estem en el mateix camí. Un altre element que també hi fa molt és l'escolta. La gent busca llocs on se'ls escolti

i s'hi sentin acollits, i això a Taizé ho troben. Rebre joves i tanta gent és un do, i és molt estimulante per a la nostra vida comunitària.»

La naturalitat de l'ecumenisme

La comunitat de Taizé té la singularitat de ser plenament ecumènica, és a dir, d'estar formada per cristians de diverses confessions cristianes, ja siguin catòlics o protestants. De fet, el fundador, el germà Roger Schütz, era de tradició reformada. Segons ens diu Bernat Soler, a Taizé «de l'ecumenisme no en parlem gaire, sinó que el vivim d'una manera molt natural en el dia a dia. Tots els germans som acollits a l'eucaristia, i això és important. Vivim junts i tots combreguem de la mateixa taula. No he vist mai que les discussions siguin sobre la presència real de Crist en les espècies, ni sobre el ministeri del bisbe de Roma. Si hi ha problemes no són de confessió, sinó de la convivència diària de 90 persones de 30 països diferents. El que és difícil són les diferències culturals, de procedència social i d'edat.» Per al germà Bernat, la qüestió ecumènica remet a una vocació més universal: «La comunitat ha descobert que la vocació ecumènica no s'acaba amb la unitat dels cristians. El focus el posem més en la unitat de la família humana. La unitat dels cristians és importantíssima com a testimoni de la unitat de tota la humanitat. Si els cristians estem dividits, què podem aportar al món, com podem ser llevats en la massa de la humanitat? La carta que enguany el germà Aloïs, el nostre prior, adreça als joves, parla justament sobre la unitat de la família humana.»

Els joves que avui entren en contacte amb Taizé són especialment permeables a aquesta fraternitat universal: «N'hi ha molts que venen sense sentir-se que pertanyen a cap confessió en concret, per això és necessari que a l'Església hi hagi un espai per als joves que estan en recerca, un espai que respecti aquesta no pertinença. Anys enrere solien venir sobretot grups de diòcesis, parròquies o moviments, i ara cada vegada més venen joves sols o en grups molt més petits. Passar per Taizé els confirma en la seva recerca, i això és bo perquè estar en recerca és un principi de la fe.»

«La unitat dels cristians és importantíssima per ser un testimoni de la unitat de tota la humanitat»

Font de música i pregària

Concerts quaresmals d'orgue a l'oratori de Sant Felip Neri

MAC
Barcelona

El 2 de març, Dimecres de Cendra, es va celebrar el primer concert quaresmal d'orgue d'enguany, amb obres de Byrd, Sweelinck i Bach, a l'oratori de Sant Felip Neri del barri Gòtic (plaça de Sant Felip Neri) de Barcelona. Aquesta cita amb la música i la pregària va aplegar un nombre públic. «El nostre compromís és donar continuïtat a l'obra cultural i espiritual del P. Antoni Serramona, traspasat recentment, que va ser l'artífex dels cicles gratuïts de concerts d'orgue que oferim», explica el P. Ferran Colàs, preposit de l'oratori de Sant Felip Neri de Barcelona.

Bernat Bailbé, organista de l'oratori de Sant Felip Neri de Barcelona, membre fundador de l'Associació Catalana de l'Orgue i intèrpret d'aquests concerts quaresmals, recorda que «l'any 2014 el P. Serramona va voler afegir als concerts espirituals d'orgue, que organitzà-

vem des del 2000, un cicle dedicat específicament a temes de caràcter més penitencial». I comenta que «els va concebre com una meditació després de la missa». Les reflexions van a càrrec del Dr. Joan Cabó, professor de Filosofia a l'Ateneu Universitari Sant Pacià, que substitueix en aquesta tasca el P. Serramona.

«Tots els organistes —posa en relleu Bernat Bailbé— tenim a disposició una “mina” inesgotable per tal d'il·lustrar musicalment molts aspectes del fet religiós. El P. Serramona n'era molt conscient i va voler aplicar a Barcelona aquesta manera d'apropament, que és, d'altra banda, una característica identitària de l'oratori. Desitjo a tots els organistes un pare Serramona!»

Composicions musicals del cèlebre compositor Luis Venegas de Henestrosa, del Segle d'Or espanyol, es podran gaudir els divendres 4, 11, 18 i 25 de març i 1 d'abril. Els textos que es llegiran tindran com a eix principal el misticisme. El tema del divendres 8 d'abril serà el *Dies irae* amb música de Naji Hakim i Herbert Tachezy. Tots aquests concerts se celebraran a dos quarts de vuit de la tarda, llevat del de Divendres Sant, 15 d'abril, que es farà a les dotze del migdia. El fil conductor serà el preludi coral *Quan Jesús era a la creu*, amb versions musicals de Fischer, Pachelbel, Scheidt i Bach.

Els concerts s'interpreten des de l'orgue Montserrat Torrent, inaugurat el 3 de desembre passat per la mateixa il·lustre musicòloga i organista catalana. «Com sempre, tocaré peces noves, però també tornaré a interpretar peces que, sobre el nou orgue, agafaran de ben segur una “volada” impressionant», comenta Bernat Bailbé, el qual ha tingut l'honor de comptar com a mestra a Montserrat Torrent.

L'entrada als concerts és gratuïta. Al públic assistent se li demana una aportació voluntària per sufragar els costos del concert i del manteniment de l'orgue.

Agustí Codinach

Montserrat Torrent durant la inauguració, el desembre passat, de l'orgue que du el seu nom.

52

LA MORT D'UN ÉSSER ESTIMAT no tanca totes les portes

Heus aquí una nova mostra de l'actitud de tendresa que el papa Francesc sol adoptar quan es refereix a les persones que pateixen, en aquest cas els membres d'una família que ha perdut un ésser estimat, en particular si es tracta d'un dels cònjuges. Des del punt de vista pastoral, aquest és un dels moments en què els seguidors de Jesús hem de posar en joc la misericòrdia, tal com feia Jesús sempre que es trobava amb una persona que patia.

«De vegades la vida familiar es veu desafiada per la mort d'un ésser estimat. No podem deixar d'oferir la llum de la fe per acompanyar les famílies que pateixen en aquests moments. Abandonar una família que pateix una mort seria una falta de misericòrdia, suposaria la pèrdua d'una oportunitat pastoral, i tancaria la porta a l'acció evangelitzadora» (AL 253).

«Comprenc l'angoixa de qui ha perdut una persona molt estimada, un cònjuge amb qui ha compartit tantes coses. Jesús mateix es va commoure i va plorar en la vetlla d'un amic difunt (cf. Joan 11,33.35). Per ventura no comprendrem el plany de qui ha perdut un fill? És com si el temps s'aturés: s'obre una fossa que engoleix el passat i també el futur. De vegades fins i tot s'arriba a culpar Déu. Quanta gent s'enfada amb Déu! Jo els comprenc.

La viduïtat és una experiència particularment difícil en una família. Quan els cònjuges han de viure aquesta experiència, alguns saben esmerçar les pròpies energies augmentant la seva dedicació als fills i als nets, i descobreixen en aquesta experiència d'amor un renovat sentit de missió en la criança dels seus fills» (AL 254).

Potser convé que fixem l'atenció en aquests tres motius que han de moure tot seguidor de Jesús a acompanyar les persones que pateixen per haver perdut un ésser estimat:

— En primer lloc, l'oportunitat de mostrar misericòrdia, que és l'expressió de l'amor davant tota persona el cor de la qual està profundament ferit i requereix el

consol compassiu d'una altra persona propera. «Benaurats els qui ploren, perquè seran consolats» (*Mateu 5,3*).

— En segon lloc, l'oportunitat d'exercir el ministeri pastoral mostrant que el missatge evangèlic de Jesús arriba als seus destinataris preferents a través d'aquells que Ell mateix ha enviat a realitzar aquesta missió.

— En tercer lloc, l'oportunitat de trobar-nos amb persones que ara estan en condicions de beneficiar-se de l'acció evangelitzadora de l'Església. Cal que això ens mogui a exercir l'acció pastoral.

«Ens consola saber que els qui moren no desapareixen completament, i la fe ens assegura que el Ressuscitat mai no ens abandonarà. Així podem impedir que la mort enverini la nostra vida, que faci inútil el nostre amor i que ens faci caure en la buidor més obscura.

La Bíblia ens parla d'un Déu que ens creà per amor, i que ens ha fet de tal manera que la nostra vida no acaba amb la mort. [...] El prefaci de la Litúrgia de la missa dels difunts ho expressa molt bellament: "Encara que ens entristeix la certesa que hem de morir, ens consola la promesa de la immortalitat que esperem. Perquè la mort no destrueix la vida dels qui creuen en vós, Senyor, tan sols la transforma".

Els nostres éssers estimats no han desaparegut en l'obscuritat del no-res: l'esperança ens assegura que ells són a les mans generoses i poderoses de Déu» (AL 256).

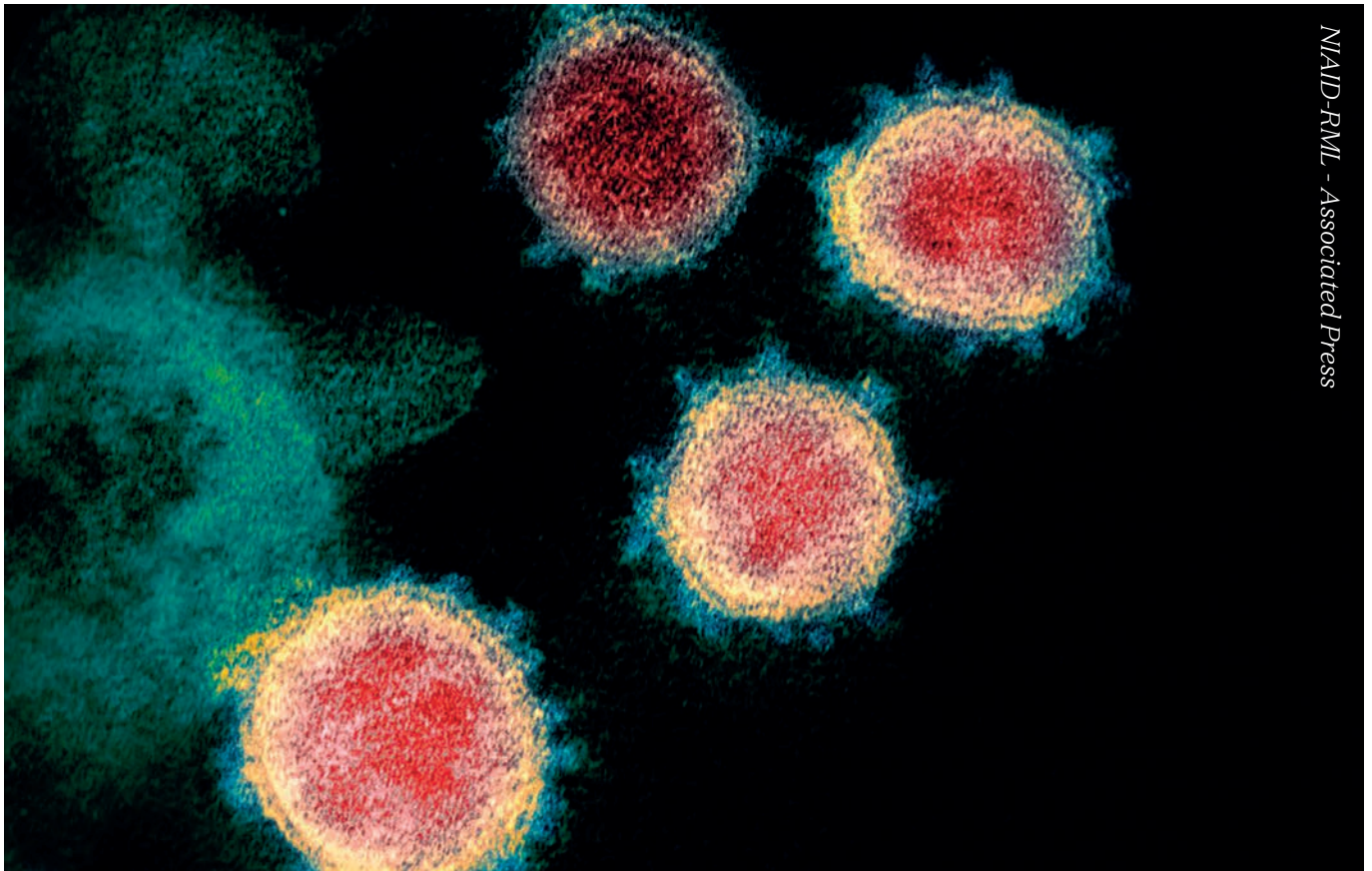
La preparació personal per afrontar aquests moments de dolor i sofriment també forma part de la pastoral familiar, precisament pel caràcter especial d'aquest dolor i d'aquest sofriment en els membres de la família.

«Si acceptem la mort podem preparar-nos per rebre-la. Podem créixer en l'amor envers els qui caminen al nostre costat, fins al dia en què "ja no hi haurà ni mort, ni dol, ni plors, ni dolor" (*Apocalipsi 21,4*).

D'aquesta manera també ens prepararem per retrobar-nos amb els éssers estimats que ja han mort. Així com Jesús va lliurar el fill mort a la seva mare (cf. *Lluc 7,15*), farà el mateix amb nosaltres.

No malgastem energies quedant-nos anys i més anys en el passat. Com més bé visquem en aquesta terra, més felicitat podrem compartir amb els éssers estimats en el cel. Com més aconseguim madurar i créixer, més coses podrem portar al banquet celestial» (AL 258).

- Quina actitud adoptem davant dels qui pateixen perquè han perdut un ésser estimat? Impotència? Compassió? Els acompanyem?
- Ens preparem per afrontar aquesta situació, que viurem moltes vegades al llarg de la vida? Com ho fem?

NIAD-RML - Associated Press

Els científics estudien com s'ha pogut originar la variant òmicron.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Interrogants plantejats per la variant òmicron del coronavirus

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

L'estudi dels virus és també un tema important per als científics avui dia. I la pandèmia d'ara causada per un d'ells, del grup dels anomenats coronavirus, ha motivat un nou impuls en la seva investigació. Un virus no és més que una molècula d'àcid nucleic (d'ADN o d'ARN) amb un embolcall proteínic i res més. Són molt petits. Hi ha biòlegs que opinen que ni tan sols se'ls pot considerar éssers vius. Només poden «viure» a l'interior de cèl·lules, parasitant-les. I és només dins d'elles que poden reproduir-se fent-se la partició i multiplicant-se.

La molècula d'ADN o d'ARN constitutiva del virus és molt allargada i consta d'una llarga sèrie d'uns petits complexos moleculars que poden experimentar canvis, o sigui *mutacions*, com diuen els científics. Una mutació fa que el subjecte ja no tingui exactament les mateixes propietats. Això de les mutacions també pot passar en el genoma d'un animal o d'una planta i el resultat és que hi ha un canvi que es veu després del desenvolupament. És cosa ben sabuda. No és estrany, doncs, que el primer coronavirus que es detectà sofrís una mutació al cap de poc i la nova variant que en sorgí s'anomenà

«alfa»; després en seguien tres més i l'anomenada variant «delta» va ser molt més agressiva que les anteriors. La mortaldat originada per ella va ser molt gran. L'epidèmia va commoure la humanitat sencera. Però un temps després aparegué la variant que han anomenat «òmicron». Aquesta també alertà en el sentit que és molt contagiosa i es propaga ràpidament. Però després s'ha vist que no és tan mortífera, cosa que ha consolat un xic, i ara que es veu que va de baixa, hi hem d'afegir que n'hem d'estar contents. El panorama és optimista.

Però, des del punt de vista científic, ha presentat uns interrogants. Com s'ha pogut originar? Resulta que són cinquanta-tres les mutacions que ha patit respecte de la variant «delta». Una quantitat tan gran és gairebé incomprendible. I, a més, s'ha vist que tretze d'aquestes variants li haurien restat capacitat per sobreviure i, en canvi, ha prosperat en multiplicar-se ràpidament. Un viròleg de Ciutat del Cap, que ha participat en el seu estudi, ens diu: «Aquí hi ha un misteri que cal desxifrar.» Però, per ara, no sabem que ja s'hagi desxifrat. I no tenim res més a dir-hi.

GENT DE CASA

Mn. Josep Portolés i Vilarrocha

A Borriol, a la Plana Alta i bisbat de Tortosa, el 31 de gener del 1874 va néixer Josep Portolés i Vilarrocha, fill d'una família benestant, que ingressà al Seminari tortosí el 1885. Llicenciat a Tarragona en Teologia i Dret Canònic, sempre amb les màximes qualificacions, va ser ordenat sacerdot el 1898. Passaria per Roma com a professor al Col·legi Espanyol, però no es trobava a gust i retornà; va ser destinat a la parròquia de Sant Roc del Molar, al Priorat.

L'estada com a ecònom al Molar del jove capellà, sense ser gaire llarga i fent oposicions a canonge a Albarasí i a Tortosa, va destacar per les iniciatives socials i culturals engegades, com ara la fundació i direcció d'una coral, o una banda de música, escoles, un centre obrer... El 17 de desembre del 1907, amb 33 anys, el rei signava el seu nomenament de canonge magistral, per oposició, a la catedral de Barcelona. Va prendre'n possessió de mans del bisbe auxiliar monsenyor Cortés, el dimarts 14 de gener del 1908; els padrins foren els canonges Manuel Utrillas i Joan Rifà.

A Barcelona, i des del primer minut, sobta l'activitat desplegada. Oficiant omnipresent, sovint en nom dels sis bisbes que conegué, va estar vinculat a nombroses i prestigioses —per no dir totes— entitats socials, espirituals o culturals, així com a les més modestes de la ciutat; n'era consiliari d'algunes. Una tasca que es pot

seguir densament a les pàgines de religió de tota la premsa de l'època i que abasta un quart de segle.

Orador eloqüent i bon escriptor, va exercir diverses responsabilitats al llarg dels anys. Soci del Centre Regional Valencià, era un referent per als emigrants castellanencs. Solia celebrar a Barcelona les misses de Sant Josep o de la Mare de Déu dels Desemparats. Els estius tornava uns dies a Borriol, a casa de la família. A partir del 1920, amb motiu de la festa de la coronació canònica de Sant Josep de la Muntanya, va mantenir diversos vincles amb aquest santuari.

Clergue ben vist durant la dictadura de Primo de Rivera, amb la qual combregà totalment, amb el partit únic Unió Patriòtica va participar en nombrosos actes i benediccions. No cessà la seva copiosa activitat durant la República; va participar activament el juny del 1936 al Congrés Catòlic d'Educació.

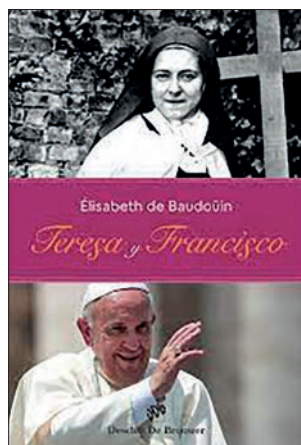
A primers de juliol del 1936 predicà a les festes jubilaris del temple del Tibidabo i a la seva Romeria del Ram, però l'esclat de la guerra i la persecució religiosa el van fer amagar. Va viatjar fins a Borriol, tot pensant que l'empara familiar li seria més segura que la Barcelona d'aquell moment.

Tot i les precaucions i la discreció, ràpidament la seva presència va ser advertida. Arrencat de casa seva, va ser assassinat al terme de la Pobla Tornesa l'11 d'agost del 1936.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
Historiador

Mn. Josep Portolés va néixer al municipi de Borriol (Castelló).

ÉLISABETH DE BAUDOÏN

Teresa y Francisco

Desclée De Brouwer, 2021, 155 pàg.

Hi ha moltes biografies del papa Francesc. Amb tot, cap d'elles no havia donat les raons de l'extraordinària devoció que professa per la santa de Lisieux. L'autora descriu Francesc com «el més teresià dels papes». Així mateix, ens incita a redescobrir l'espiritualitat de Teresa de Lisieux a la llum de l'ensenyament del Sant Pare.

SILVIA MARTÍNEZ CANO

Teología feminista

para principiantes

San Pablo, 2021, 202 pàg.

Aquest és un llibre que parla sobre Déu. Un llibre per a tots, dones i homes. Un llibre que ens agermani en Crist com a membres d'una mateixa comunitat, independentment del nostre sexe. Perquè «ser creient i feminista en aquests moments és gairebé una obligació per a qui vol seguir Jesús».

ELISEO NUEVO GONZÁLEZ

Los ángeles en la Biblia

Eunsa, 2022, 325 pàg.

Totes les grans religions parlen d'éssers immaterials propers als humans. Trobem àngels al capdavant de les milícies celestes, com sant Miquel, anunciadors, com sant Gabriel, protectors, com sant Rafael, custodis, bons i dolents. Fins i tot Sòcrates assigna a cada persona un geni protector, un ésser intermedi entre els mortals i els déus.

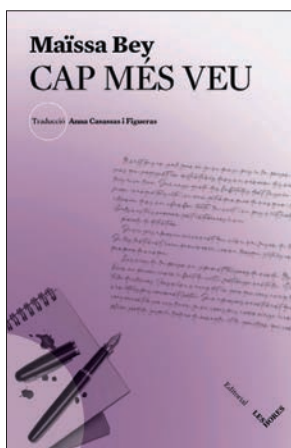

DANIEL MORALES

Donde estén mis amigos

Plataforma Editorial, 2021, 213 pàg.

Nacho no sabia explicar per què ha decidit passar l'estiu a La Chucha. El mateix es pot dir de Carmen i de la seva filla, Mónica. En aquest lloc, tothom fuig d'alguna cosa. És un bon lloc per fugir. Ni als seus amics ni als seus enemics se'ls acudiria seguir-los. Novel·la guanyadora del Premi Feel Good 2021.

MAÏSSA BEY

Cap més veu

Editorial Les Hores, 2022, 184 pàg.

«Una sola certesa: la dona que era fa més de quinze anys ja no existeix.» Després de complir condemna per matar el seu marit surt en llibertat. L'autora ens apropa a la situació de les dones a Algèria. Una reflexió brillant sobre el dolor, els prejudicis i sobre com curar les ferides per poder seguir endavant.

NGŪGĨ WA THIONG'O

El diable a la creu

Raig Verd, 2021, 386 pàg.

La Wariinga és una jove que marxa del seu poble per prosperar a la ciutat. En un ambient d'explotació i opressió, aconsegueix treballar en un despatx de Nairobi. Però el sistema és impacable. Una obra cabdal de la literatura africana. Ngũgĩ ha rebut diversos premis i és un dels candidats habituals del Premi Nobel de Literatura.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA
andreusotorra@gmail.com

Espectaclàs per a melòmans i no melòmans. Espectaclàs per a tota la família. Espectaclàs per a aquells que tenen l'òpera com un tòtem i també per a aquells que no s'hi han acostat mai. La companyia Yllana torna a Barcelona, on havien es-

Riure's de l'òpera i de qui la vetlla

tat en diferents ocasions, després d'una trajectòria internacional de fa més de trenta anys amb un catàleg de 35 espectacles i més de 15.000 funcions en una cinquantena de països.

Barretada, doncs, per als seus creadors i per als intèrprets que s'arrisquen a despollar els convencionalismes de la lírica, no pas per riure-se'n despectivament sinó per elevar-la a una categoria superior: la de l'humor intel·ligent, farcit de picades d'ullet del gènere del clown, però sempre amb la qualitat vocal dels intèrprets que es posen l'auditori a la butxaca des del primer moment.

A cops d'ària, no passen gaires minuts des de l'arrencada de l'espectacle que els espectadors ja no s'estan d'intervenir picant de mans,

cantussejant les tonades més populars de l'òpera o assistint a una *master class* col·lectiva imitant el mestre de cerimònies.

Hi ha una treballada il·luminació, un vestuari que enlluerna i una caracterització dels personatges que, sense gairebé paraules, amb molt de gest i molta música, van teixint petites històries paral·leles entre ells, a la recerca de parella, a la recerca de l'autoestima, oferint-se petits regals els uns als altres, amagant petites debilitats... Una autoestima que, si no es troba a la pista o al camerino, es busca a les primeres files de la platea amb algun espectador que acaba fent, si us plau per força, de coprotagonista. I sempre amb la rosa de rigor del número típic del clown enamoradís.

Intèrprets i espectadors enfilen a cor què vols les àries de Verdi, Mozart, Puccini o Bizet, entre altres, i s'hi enganxen, les taral·legen i accepten el joc, mentre els més petits entren en un món fantasiós que segur que recordaran sempre mentre reaccionen com si fossin en un d'aquells espectacles familiars de pista quan els clowns hi fan de les seves. Hi ha emocions que no tenen ni edat ni fronteres i que s'entenen millor si s'expliquen en clau musical.

© Lighuen Desanto

El tenor i actor Antonio Comas en una de les expressions més celebrades del seu personatge.

«THE OPERA LOCOS»

INTÈRPRETS: Enrique Sánchez-Ramos (baríton); Alberto Frías (contratenor); María Maciá (mezzosoprano); María Rey-Joly (soprano); Antonio Comas (tenor)
DIRECCIÓ MUSICAL: Manuel Coves i Marc Álvarez
DIRECCIÓ: David Ottone i Joe O'Curneen
Cia. Yllana. Teatre Poliorama, Barcelona. Fins al 13 de març

AMB BON HUMOR

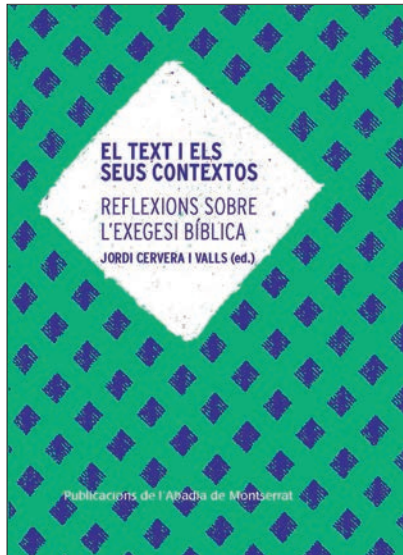

CRÍTICA LITERÀRIA

ROSA M. BOIXAREU VILAPLANA
Biblista

De la percepció a la comprensió. La recepció

JORDI CERVERA I VALLS (Ed.)
El text i els seus contextos
Reflexions sobre l'exegesi bíblica
PAM, 2021, 206 pàg.

La constitució *Dei Verbum* (1965) i el document *La interpretació de la Bíblia en l'Església* (1993), de consideració necessària en els estudis bíblics, deixen una petjada profunda en la lectura i interpretació dels textos. M'atreveixo a dir que és la melodia que acompanya el tema de l'exegesi i l'hermenèutica bíblica. També en aquest cas. Cervera ha aplegat en aquest llibre les aportacions al tema de reconeguts biblistes de casa nostra donant-li peu per compartir, amb un públic més ampli, onze ponències intitolades, genèricament, *Reflexions*.

El text bíblic expressa la revelació de la *Presència* en la realitat de l'Israel teològic que l'anomena específicament, tant al Primer com al Segon Testament, com a Jahvè i Déu Pare. Però la *Presència* que es revela va més enllà dels límits de la comprensió i recepció humana per molt que el progrés de l'experiència i el coneixement van desentelant el seu sentit i significat: mai aprehensible del tot; es mostra i s'amaga, sembla i, alhora, es corregeix... la recepció demana un doble moviment constant d'adequació, explicació, correcció; si més no. D'aquí aquestes *Reflexions* desenteladores.

Extrauria de cadascuna d'elles un munt de cites que per si mateixes ja basteixen un discurs paral·lel: tot gira al voltant de l'art de la lectura i la comprensió que, si bé aquí s'aplica als textos bíblics, es pot extrapolar a altres recursos i situacions. Cert que l'objectiu del llibre és el text bíblic i la seva contribució és inestimable però, més enllà d'aquest objectiu, com a lectora em sento convidada a sospesar tals reflexions en el dia a dia cercant resposta a: què diu?, què em diu?, què vol dir el text, tal situació, tal circumstància...? Quan parlem de la *vida* del text, òbviament, també ens referim a aquesta vida des de la qual ens formulem preguntes, apuntem respostes i torna a començar. Bé, dialoguem amb el nostre jo i, alhora, amb el nostre entorn ja sigui humà o circumstancial. Les afirmacions i suggeriments dels autors ajuden a descobrir el text bíblic i el nostre text quotidià.

RAUXA

Educar en la meravella (I)

L'educació no pot deixar de transmetre continguts. De l'escola se n'espera, sobretot, que faci adquirir a l'alumne un seguit de coneixements, i que l'ajudi a desenvolupar unes capacitats i uns hàbits que li permetin en l'edat adulta integrar-se en la societat i en el mercat laboral. Correspon als mestres i professors, amb la col·laboració imprescindible de la família, transmetre aquests coneixements i alhora anar avaluant el procés d'aprenentatge a mesura que l'alumne va creixent. Però l'educació no es redueix només a ensenyar els continguts estrictament necessaris: ha d'ajudar l'alumne per tal que desenvolupi una actitud interior de meravella davant del món en el qual viu. A la vegada que s'aprèn gramàtica, matemàtiques o les lleis de la natura, en l'ànima de l'alumne s'hauria de desvetllar la capacitat innata d'admirar-se: ha d'aprendre a meravellar-se del poder evocador d'un poema, de la bellesa d'un paisatge, de la geometria perfecta d'un cristall o de la capacitat de commoure que té una peça musical. En llegir un text literari l'alumne hi ha de reconèixer les lleis de la gramàtica, o bé les de la natura si té al davant un arbre, i alhora s'hauria d'adonar que un i altre irradien una bellesa que les lleis de la gramàtica o de la natura per elles mateixes no poden explicar. La capacitat d'anàlisi i la de meravellar-se no tan sols no s'exclouen, sinó que es desenvolupen simultàniament. Conèixer el funcionament de la realitat del món no exhaurix la capacitat de quedar-se admirat, d'adonar-se que hi ha una dimensió que se'n escapa. La capacitat d'admiració, com també la d'anàlisi, és innata a l'home, i desenvolupar-la ha de ser un dels objectius de l'educació.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

PARES TEATINS

El **diumenge 6 de març**, a les 17.30, concert solidari *Dolce Speranza*; el **dilluns 7**, a les 19.00, xerrada quarismal. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dilluns 7 de març**, a les 19.00, els Dilluns dels Drets Humans sobre *Salut mental i joves en època postpandèmica*; el **dijous 10**, a les 19.00, grup de lectura sobre *Teologia en las periferias*, de Pepa Torres, amb l'autora; el **dissabte 12**, a les 10.30, xerrada *Què vol dir viure a la ignasiana?* amb Adolfo Chércoles (www.cristianismeijusticia.net).

INTERIORITAT

El **dijous 10 de març**, a les 19.00, xerrada en línia amb Manuel Vallejo, o.f.m., sobre *La trobada amb «el creat»*. Inscripcions: www.espainterioritatpalau.com.

ORATORI SANT FELIP NERI DE BARCELONA

El **divendres 11 de març**, a les 19.00, concert espiritual d'orgue (Bernat Baillbé) amb els comentaris de Joan Cabó seguint les obres de Venegas de Henestrosa del 1557 amb l'accent sobre el misticisme.

RECÉS

El **dissabte 12 de març**, a les 10.00, recés *Quaresma i sinodalitat* i *Simone Weil: el silenci de Déu* amb Josep Otón a la parròquia de Santa Tecla de Barcelona (av. Madrid, 107).

CATECUMENAT

El **dissabte 12 de març**, a les 10.45, seminari sobre *El procés catecumenal a l'interior de la comunitat parroquial* al Seminari de Barcelona. Inscripcions: https://bit.ly/3rY-Rbee.

ANY JUBILAR IGNASIÀ

El **dissabte 12 de març**, a les 17.00, eucaristia a la Sagrada Família per celebrar l'acte litúrgic culminant

dels 500 anys de la conversió de sant Ignasi. Reserves: www.jesuites.net.

Girona

VIA CRUCIS

El **diumenge 13 de març**, a les 16.30, via crucis al Camí de les Creus del barri de Torre Gironella de Girona (en cas de pluja es farà a la basílica de Sant Feliu).

Lleida

IREL

El **dijous 10 de març**, a les 18.30, Josep M. Forné parla sobre *Oferir la fraternitat: la política* (www.irelleida.com).

Sant Feliu de Llobregat

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

El **diumenge 6 de març**, a les 19.00, missa pels cristians perseguits i veneració de la icona profanada de Homs (Síria) a la catedral de Sant Feliu de Llobregat.

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana de l'11 al 13 de març**, art i espiritualitat *Ikebana de primavera* amb Luis Rubio. Inscripcions: tel. 973 291 699.

Tarragona

TEOLOGIA

El **divendres 11 de març**, a les 19.00, taula rodona sobre la creació de l'Escola de Teologia al Centre de Lectura de Reus amb Mn. Joaquim Claver, Xavier Cortés, Mn. Miquel Barbarà i Armand Puig.

Vic

COVA DE MANRESA

El **dissabte 12 de març**, a les 10.30, pregària contemplativa. Més informació: tel. 938 720 422.

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

 catalunya_cristiana

 Catalunya Cristiana

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Maria Balart, Pilarín Bayés, Rosa Maria Boixareu, Carlos Bosch, Pilar Casals, Teresa Casillas, Agustí Codinach, Bernat Folcrà, Antonio Gil, Joan Guiteras, Antoni Matabosch, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Leopoldina Reis, Anna Maria Rifà, Francesc Riu, Josep Rius Camps, Lluís Serra, Mercè Solé, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

CARME MUNTÉ MARGALEF

Fernando Sahuquillo ha participat en l'estudi col·laboratiu *Navigating Hyperspace. A Comparative Analysis of Priests' Use of Facebook*, que neix de la proposta del jesuïta Peter Lah, de la Universitat Gregoriana, de comparar l'ús que fan de la xarxa social sacerdots de diferents països. Sahuquillo és doctor en Comunicació, redactor multimèdia a Europa Press Balears i diplomant en Comunicació Institucional i Religió en l'Era Digital (Blanquerna, URL).

Quin ha estat l'objecte de l'estudi?

L'objectiu ha estat comparar l'ús que fan de la xarxa social sacerdots de diferents països. S'analitza com es mostren, de què parlen, quins temes proposen, com es presenta el contingut religiós, entre d'altres temes. Pot servir d'ajuda als sacerdots que hi estiguin interessats perquè mostra també quin tipus de publicacions tenen més acollida o quins continguts generen més *engagement*.

I les principals conclusions?

Tot i que és difícil presentar conclusions generals ateses les diferències de països i realitats, sí que és destacable el fet que, com diu Peter Lah, «les persones responen a persones, no a idees». És a dir, que quan el sacerdot es mostra com és i no només com a portaveu parroquial, té més «èxit». Una altra conclusió interessant és que poc més d'un terç dels perfils analitzats — se n'han estudiat 121 — es mostren explícitament com a sacerdots, si tenim en compte les seves fotografies de perfil.

Hi han participat diversos països, entre els quals Espanya. Quin ha estat en concret el teu treball, centrat a l'arquebisbat de València?

He analitzat unes 300 publicacions de 20 sacerdots amb una activitat bastant constant al Facebook. L'anàlisi tenia una part més descriptiva del perfil i de les publicacions i una de més qualitativa sobre el contingut, els temes o

Fernando Sahuquillo, doctor en Comunicació

«Quan el sacerdot es mostra com és, té més èxit a les xarxes socials»

assumptes que tracta.

Quines idees sorgeixen d'aquesta anàlisi?

Tot i que els perfils analitzats pertanyen a l'axidiocesi de València, crec que les conclusions són exportables a altres realitats com la catalana. Crida l'atenció el pes de publicacions més socials per sobre de continguts sobre celebracions o sagraments. No obstant això, els sacerdots fan un ús de la xarxa més institucional que personal, com a altaveu parroquial més que com a element de diàleg, per tant, més d'idees que de persones. És a dir, en força casos els continguts són els que es podrien compartir al perfil de la parròquia.

Els sacerdots, com poden aprofitar més les oportunitats d'una xarxa social com Facebook?

No només al Facebook, cal aprofitar el nou espai que són les xarxes, les d'ara i les que vindran, i els sacerdots i els futurs sacerdots han de rebre formació en aquest sentit. Més enllà d'aspectes ja coneguts com que la imatge i el contingut original, funciona millor, diria, el que dèiem abans: importa més la persona que el rol que desenvolupa. A tall d'exemple pràctic, per comentar l'horari de l'esplai ja hi ha el perfil de la parròquia, i tindrà poc efecte si el que vols és animar que hi participin més nois més enllà dels que ja hi van. Això no són matemàtiques, però, almenys així s'ha vist a l'estudi, una bona foto ben somrient en una activitat i engrescant a participar-hi és més susceptible de rebre *likes*, ser més vista i fer créixer la comunitat, tant la virtual com la física.

www.40diasporlavidabcn.es

40 DÍAS POR LA VIDA®

EL PRINCIPI DE LA FI DE L'AVORTAMENT

Barcelona

Del 2 de març al 10 d'abril de 2022

¡Vine i hora a pregar
i ajuda a salvar vides!

Escull la teva hora entre les 8h i les 20h

T'esperem davant de:

Clínica EMECE
Clínica DALMASES

Apunta't aquí!

Missa d'inici de campanya

Diumenge 27 febrer / 19h
Basílica de la Mercè

Missa meitat de campanya

Dissabte 26 març / 11h
Basílica de Santa Maria del Pi

Missa final de campanya

Dilluns Sant 11 abril / 20:15h
Parròquia S. Vicenç de Sarrià

MÉS INFORMACIÓ

✉ barcelona40diasporlavid@gmail.com

☎ 644 66 38 09

🌐 www.40diasporlavidabcn.es

🌐 www.40diasporlavid.online